

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljem, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojakim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zasluženi Evropi.

primorski

dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir - Leto XL. št. 23 (11.746)

Trst, sobota, 28. januarja

TRST
P.P. 126
66001 KOPER
OSREDNJA KNJIZNICA
8554 AA
60100200
559
linje)
1
723

Ocena med obiskom odv. Comellija v Ljubljani

Uspešno razvijanje sodelovanja med Slovenijo in našo deželo

Furlanija-Juljska krajina podpira predstavitev vladnega zakonskega osnutka o globalni zaščiti slovenske manjšine

GORAZD VESEL

LJUBLJANA — Med včerajšnjim uradnim srečanjem predsednika izvršnega sveta Slovenije Janeza Zemljariča s predsednikom dežele Furlanije-Juljske krajine Antoniom Comellijem so soglasno ugotovili, da se dvostranski odnosi uspešno razvijajo, vendar je še vedno dosti razvojnih možnosti, ki bi jih lahko izkoristili v obojestransko korist in ki zadevajo sodelovanje na področju gospodarstva, tehnologije in znanosti, kulture, informacij, varstva narave, turizma, sodelovanja med obema Goricama, cestnega, pomorskega in letalskega prometa.

Predsednik Zemljarič je kot gostitelj nanizal številne primere uspešnega sodelovanja in opozoril tudi na tiste probleme, ki še čakajo ustrezne rešitve.

»Že v Rimu sem med obiskom zunanjega ministra izvedel — je naglasil Zemljarič — za vladni zakonski osnutek za zaščito Slovencev v

Italiji. Pozdravljamo to pobudo in pričakujemo sprejem takšnega zakona, ki bo enotno obravnaval našo skupnost v Italiji ne glede na pokrajinske meje. Izvajanje manjšinske zaščite nadalje ne more biti povezano z njeno številčno močjo, odnosno z njenim preštevanjem. Izražam vročo željo, da bi vi, gospod predsednik, posredovali v Rimu za hiter sprejem zaščitnega zakona,« je še dejal predsednik Zemljarič, ki je v svojem izjavljanju glede položaja naše manjšine vprašal, če je bilo kaj storjenega, da se premostijo finančne težave Slovenskega stalnega gledališča.

Ko je govoril o gospodarskem sodelovanju ob meji, je Zemljarič omenil pismo, ki ga je prejel od Slovenske kulturno-gospodarske zveze s predlogi za takšno sodelovanje.

Predsednik Comelli se je v globalni oceni odnosov strinjal s svojim gostiteljem in dejal, da obstaja politična volja po sodelovanju tako na ravni FJK in Slovenije kakor Italije in Jugoslavije. Opravičil se je, da so se povabili na srečanje tako kasno odzvali (od zadnjega sestanka

Predsednika Comelli in Zemljarič med pogovorom

na tej ravni je namreč poteklo osem let), potem pa je odgovoril na vprašanja, ki jih je odprl predsednik Zemljarič. Tako je naglasil, da dežele v Italiji ne morejo voditi samostojne politike, čeprav od bodočnosti tudi na tem področju veliko pričakuje. V svojem govoru (oba predsed-

nika sta govorila več kot po eno uro vsak) je Comelli, izhajajoč iz uresničevanja osimskega sporazuma dejal, da dežela v zadnjih letih politično podpira zamisel, da rimska vlada predstavi parlamentu svoj zakonski

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

za ...
trn v peti
fašistom
in LpT

TRST — Listarji in fašisti so pozno sinoči dobesedno zbežali iz sejne dvorane in tako sporazumno preprečili, da bi tržaški občinski svet podprl kandidaturu predsednika republike Pertinija za Nobelovo nagrado za mir. Njihov podli beg iz dvorane je v bistvu pravno razveljavil zasedanje, tako da je bil župan Richetti primoran prekiniti sejo. Šlo je za premišljeno farso, ki mimo vsakršne politične ocene dogodka (slednja je vsakomur na dlani) samo potrjuje zaničljiv odnos LpT do Pertinija, ki je prišel do izraza že med njegovim obiskom v našem mestu, ko mu je skupina melonark pred deželo v pozdrav uprizorila neke vrste pogreb.

Resolucijo v podporo Pertinijevi kandidaturi so predložili predstavniki KPI, PSI, PSDI, PRI in Tržaškega gibanja ter neodvisni svetovalec (bivši listar) Bassani, v razpravi pa je nalezela na odobravanje vseh demokratičnih sil.

V Gorici nagradili naše najboljše športnike

BRANKO LAKOVIČ

GORICA — Z zelo uspešno svečanostjo so sinoči v Kulturnem domu v Gorici nagradili naše najboljše športnike in najzaslužnejše športne delavce za leto 1983.

Po nastopu dekleškega pevskega zbora iz Sovodenj je besede prevzel Aldo Rupel, predsednik odbora za telesno kulturo ri SKGZ.

Rupel je med drugim omenil pomembnost podobnih prireditev, dejal je tudi, da naj bo sinočnje podeljevanje nagrad tudi pobuda za razmišljanje in sklep prisotnih in tistih, ki ne morejo prisostvovati našemu prazniku, a nam v duhu pritrjujejo, da počasi in v okviru možnosti in sposobnosti, ki jih imamo, vendar vztrajno in dolgoročno obogatimo našo telesno kulturo s še boljšimi dosežki, še z večjim številom ljudi, ki nas kakovostno opredeljujejo na tem zemljepisnem križišču.

Po nastopu Borisa in Dragice Rebutle, ki sta dovršeno prikazala nekaj plesov in nastopov skupine študija za izrazni ples iz Nove Gorice, je sledila najvažnejša točka sporeda: nagradjevanje najboljših športnikov po anketi našega dnevnika in ob sodelovanju Radia Trst A ter najzaslužnejših športnih delavcev, ki jih je izbral izvršni odbor ZSSDI.

Pokale in kolajne najboljšim športnikom (1. Pučnik - Bor, 2. Koko-rovec - Polet, 3. Vitez - Jadran) in najboljšemu moštvu (Jadran), je podelil odgovorni urednik našega dnevnika Bogo Samsa, priznanja najzaslužnejšim športnim delavcem (Vojko Krizmančič, Giani Marson in Zvonko Simoneta) pa izročil predsednik ZSSDI Odo Kalan.

O dogodku bomo še obširno poročali v naši jutrišnji številki.

Konec srečanja med Craxijem in Thatcherjevo

ZA IZBOLJŠANJE ODNOSOV V EGS

RIM — Pot, ki jo je treba prehoditi, da bi opravili v Evropi krizo, je polna zaprek in tudi iskanje sporazuma med državami članicami EGS je vse prej kot lahko. To je srž pogovorov, ki sta jih imela italijanski predsednik vlade Bettino Craxi in Margaret Thatcher včeraj in predvčerajšnjim v Rimu.

Na poznejši tiskovni konferenci je Thatcherjeva še enkrat poudarila svojo nepopustljivost, da bi Velika Britanija dajala prispevke EGS, kar je bilo že med glavnimi vzroki popolnega propada seje evropskega sveta decembra v Atenah. Po drugi strani pa sta oba državnika še enkrat poudarila identičnost pogledov na sedanje stanje odnosov med Zahodom in Vzhodom ter na vlogo britanskega in italijanskega mirovnega vojaškega kontingenta v Libanonu. Kot rečeno pa je bila glavna tema pogovorov položaj v evropski deseterici.

Craxi in Thatcherjeva sta kljub vsemu izrazila željo, da bi negativni rezultat iz Aetn premaknili z mrtve točke, angleška predsednica vlade pa je

dejala, da je treba ponovno pregledati celoten proračun EGS. Tudi Craxi se je zaustavil ob tem vprašanju in izjavil, da je v teku razmišljanje o bodočnosti EGS. Jasno je,

da se ta organizem ne more zreducirati na nekakšno kmetijsko skupnost, kajti treba je poglobiti tudi politična, gospodarska, industrijska in znanstvena vprašanja.

Razčiščenje v vrstah socialistične stranke

TRST — Pokrajinsko vodstvo PSI je na svoji četrtkovni seji potrdilo zaupanje v deželno strankino vodstvo, ki se je s svoje strani obvezalo, da bo odselej naprej pozorneje spremljalo specifična vprašanja Trsta. Po žolčnih polemikah, ki so povzročile skorajšnji razdor med tržaškimi in med furlanskimi socialisti ter privedle do odstopa načelnika skupine PSI v deželnem svetu Carboneja, je prišlo sedaj do razčiščenja znotraj stranke, čeprav ni še znano kaj bo s Carbonejevim odstopom.

Socialisti so tudi ocenili politični položaj v Trstu in se zavzeli za pospešitev parlamentarne razprave o zakonskem osnutku PSI za globalno zaščito naše narodnostne skupnosti.

NA 4. STRANI

Poslanska zbornica pooblastila vlado da nadaljuje pogajanja z Vatikanom

RIM — Poslanska zbornica je včeraj odobrila resolucijo, ki so jo predložili načelniki poslanskih skupin strank vladne večine o vprašanju konkordata, ki naj urejuje odnose med italijansko državo in cerkvijo. Poslanci so pooblastili vlado, da nadaljuje s pogajanja s predstavniki Vatikana. Vendar pa odobritev resolucije ni glavna vest. Najbolj zanimivo je to, da kakih štiri-deset poslancev, ki bi morali glasovati za resolucijo, tega ni storilo. Skratka bilo je štirideset prostostrelcev, najbrž med socialističnimi in komunističnimi poslanci.

Pred glasovanjem o resoluciji večine, je poslanska zbornica glasovala tudi resolucijo, ki jo je predstavil PDUP in ki je predvidevala vrsto obvez za vlado. Resolucijo so zavrnili z veliko večino glasov. Komunisti, ki so glasovali za večinsko resolucijo, so se pri glasovanju o resoluciji PDUP vzdržali. Omeniti je treba tudi drugi dve resoluciji, od katerih je eno predložila proletarska demokracija, ki je predlagala prekinitve pogajanj z Vatikanom ter odpravo konkordata samega. Drugo so predložili poslanci neodvisne leve in je bila na moč podobna prejšnji ter se je sklicevala na znano zadevo v zvezi z vatikansko IOR.

V razpravi so tako republikanci kot komunisti, čeprav se je vedelo, da bodo glasovali za večinski predlog, nanizali celo vrsto dvomov in vprašanj. Še zlasti Battaglia je zahteval čim večjo jasnost glede pouka verouka v šolah, medtem ko so drugi poslanci zahtevali pojasnitve o nekaterih dokaj nejasnih točkah, kot na primer tisti, ki zadeva ustanovitev paritetne komisije, ki naj v roku šestih mesecev izdela besedilo konkordata.

Craxi je popoldne odgovoril vsem. Predsednik vlade je bil zelo strpen tudi do najbolj kritičnih posegov. Tajniku liberalne stranke, ki je v razpravi poudaril načelno stališče PLI, ki je proti konkordatu, je Craxi dejal, da je zadržanje liberalcev v praksi naklonjeno vladi, ker so priznali, da vsebuje novi konkordat nekatere bistvene novosti. Komunistom je dejal, da pomeni njihovo zanimanje za vprašanje konkordata pomemben dialektični prispevek v odnosih z vlado.

Pri vsem tem se politični opazovalci v Rimu sprašujejo, zakaj je parlament podaril Craxiju tako lahek politični uspeh, saj je vladi dal mandat, da sklene z neko tujo državo sporazum, o vsebini katerega nihče ne ve nič.

R. G.

Negotova usoda »kriznih bazenov«

RIM — Nadaljujejo se sestanki med vladnimi strankami, na katerih skušajo najti skupni jezik glede ukrepov v korist »kriznih bazenov«, to se pravi industrijskih sektorjev (kot je zlasti železarstvo) ali zemljepisnih območij (kot Neapelj, Genova, Sardinija in tudi Trst), ki jih že dolgo pesti huda kriza. Razlike v mnenjih pa so še precejšnje, tako da še ni prišlo do skupnega sestanka.

Razprava teče vsekakor o boljšem izkoriščanju starih zakonov za predčasno upokojitve, dopolnilno blagajno in podpore ob odpustih, ter za nove ukrepe izrednega značaja za področja (kot tržaško in gorško), kjer je v teku močna deindustrializacija. Nadaljnjo oviro predstavlja nevarnost, da se bo EGS uprla podporam, ki bi povečale konkurenčnost italijanske industrije.

● Comelli v Sloveniji

NADALJEVANJE S 1. STRANI

osnutek, ki ga bo mogoče spreminjati. To je sicer vprašanje vlade, je dejal Comelli, ki tudi nam ni tuj. Spremljali bomo pot zakonskega osnutka odgovorno in skrbno. Če smo v zamudi glede zakonske zaščite, pa smo že pred osimskim sporazumom in po njem bili do manjšine konkretno odprti, je dejal Comelli.

Po predlogu predsednika Zemljariča bosta vprašanje manjšinske zaščite danes poglobila na pogovorih prisotna podpredsednik dežele Zanafigini in član izvršnega sveta SRS Jernej Jan.

V uvodnem delu sta oba predsednika osvetlila splošni položaj v svoji republiki, odnosno deželi. Tako je Zemljarič govoril o prizadevanjih za gospodarsko stabilizacijo in poudaril osveščenost delovnih ljudi, da se s svojim silami borijo proti vzrokom sedanjih težav. Dejal je, da je bilo v okviru dosedanjega sodelovanja ob meji ustanovljenih več mešanih podjetij in da je več predlogov za nove kooperacije. Predvsem je velik in dolgoročni interes Slovenije za vlaganje tujega kapitala na njeno območje. Velik poudarek je dal tudi cestnim povezavam, tako avtocesti kot cesti čez Sabotin, ki naj bi jo dogradili v tem letu, ali kot je dejal Comelli, najkasneje v prvih mesecih prihodnjega leta.

Predsednik Comelli pa je svoje izvajanje pričel pri obnovi dežele po potresu, ki prehaja v zaključno fazo. Povedal je, da imajo nekateri proizvodni sektorji težave, vendar so v dvajsetih letih obstoja uspeli zapostavljeno in izrazito kmetijsko deželo dvigniti na industrijsko raven.

Predsednik Comelli je sprejel predlog Zemljariča, naj bi delegaciji razpravljali tudi o ureditvi plačevanja socialnih prispevkov za jugoslovanske delavce zaposlene v FJK, o vprašanjih avtoprevoznikov in povečanju sodelovanja na zdravstvenem področju.

Po včerajšnjem prvem srečanju je za danes dopoldan predviden obisk Cankarjevega doma, Kliničnega centra in farne in Ihanu. Ob 10.30 bo predsednik Comelli sprejel predsednik predstava SRS Viktor Avbelj. Ob 13. uri pa se bodo pričeli sklepni pogovori. Na njih sodelujejo (v slovenski delegaciji) Jernej Jan, Bogomila Mirtič, Jože Kavčič, Marjan Šiftar, Stanko Rončelj, Uroš Markič in Vlasta Pelikan, z italijanske strani pa odborniki Pietro Zanfagnini, Mario Brancati, Dario Rinaldi in Carlo Vespasiano z nekaterimi deželnimi funkcionarji.

GORAZD VESEL

Misel in revolucionarno delo Edvarda Kardelja

BEOGRAD — V Beogradu se je včeraj končalo dvodnevno znanstveno srečanje o vlogi socialistične zveze pri razvoju socialističnih razprav »Misel in revolucionarno delo E. Kardelja ki ga je organiziral jugoslovanski center za teorijo in prakso sa-

moupravljanja Edvard Kardelj.

Splošna ocena več kot 130 pisanih prispevkov in razprav je, da socialistična zveza v sedanjih razmerah ne uresničuje v zadostni meri svoje ustavne funkcije.

V minulih dveh dneh so vsestransko analizirali vlogo SZDL. Vsi argumenti, ki so jih izrekli v teh posebnih sekcijah, potrjujejo dejstvo, da je socialistična zveza nezamenljiva v celotnem sistemu socialističnega samoupravljanja. Socialistična zveza bo, kot je rekel v sklepni besedi Milan Uzelac, toliko bližja svoji ustavni funkciji, kolikor bo širila prostor, da bodo delavci in občani v temeljnih oblikah samoupravljanja in družbenopolitičnega organiziranja z večjim dosegom in večjo učinkovitostjo odločali o svojih družbenih zadevah. Brez take vloge delovnih ljudi in občanov, je naš politični sistem siromakejši, po nekaterih delih pa izgublja tudi samoupravno vsebino, je še dejal. (dd)

Sarajevo čaka olimpiado

Kaj kmalu bo lahko dekleta z džezvo na pladnju ponudila turško kavo turistom, ki bodo za olimpijske igre zašli tudi na Baš Čaršijo (Telefoto AP)

Sindikati pred sklepno fazo pogajanj z vlado in delodajalci

Še ni soglasja glede draginjske doklade Kovinarji zahtevajo posvetovanje na bazi

RIM — Tajništvo enotne sindikalne zveze je nadaljevalo včeraj ves dan razpravo o pristopu k zadnji fazi pogajanj z vlado in delodajalci, pri čemer je potrdilo soglasje o nezadostnosti predlogov ministra za delo De Michelisa, ni se pa še sporazumelo glede enotnega stališča, s katerim naj bi sindikat v sklepnem delu obravnaval najbolj kočljivo vprašanje draginjske doklade. Tu sta si stališči CISL in UIL po eni strani, in CGIL po drugi še precej narazen.

Včerajšnja razprava je bila zato razburkana, napovedi so pogosto nihale med pesimizmom in optimizmom. Na koncu je prevladal seveda tradicionalni realizem sindikata: umestili so posebno delovno skupino sindikalistov in izvedencev, ki bo skušala do ponedeljka zjutraj najti tehnične rešitve, ki naj približajo predloge treh sindikatov in omogočijo enotno nastopanje na tristranskih pogajanjih tudi glede tega doslej najtežjega vpra-

šanja.

Naloga ne bo najbrž zelo lahka, saj so predlogi zelo različni, upoštevati je pa treba, da hočejo vsi trije sindikati zagotoviti realno vrednost plač, kar predstavlja močan združevalni moment. Kot je znano je CGIL pripravljena v skrajni sili pristati na začasno odložitve (največ za pol leta) izplačila novih točk draginjske doklade, toda s pogojem, da se po tem roku vrnejo v plačilne kuverte kar avtomatično. CISL in UIL pa zagovarjata dogovorjeno zmanjšanje novih točk in pogajanja ob koncu leta, če bi inflacija narasla hitreje od dogovorjenega, da bi nadoknadili izgubljeno, v denarju ali davčnih olajšavah.

Vsi trije sindikati pa zahtevajo predhodno določenejša pojasnila in nedvoumna jamstva vlade glede ukrepov za zaposlovanje (De Michelis je »obljubil« kakšnih 140.000 novih delovnih mest, medtem ko je brezposelnih skoraj 2,5 milijona).

brzdanja rasti nadzorovanih cen in tarif za javne storitve in pravičnejše porazdelitve davčnih bremen, pri čemer so bili doslej ministri presplošni in neprepričljivi.

Tajništvo enotne zveze se bo ponovno sestalo v ponedeljek popoldne ali v torek, da pregleda predloge delovne skupine, tako da je povsem izključeno, da bi se mogla pogajanja zaključiti (in celo s sporazumom) do konca meseca, kot želi De Michelis. Temu so na poti ne le sindikalna nesoglasja, ampak tudi zahteve mnogih manjših delodajalskih združenj, ki so nezadovoljna s potekom pogajanj in z nejasnostjo vladnih predlogov.

Medtem se čedalje bolj širi, zlasti v vrstah močnega sindikata kovinarjev, zahteva po množičnem posvetovanju na delovnih mestih, preden se najvišji predstavniki zveze CGIL - CISL - UIL odpravijo na odločilna pogajanja z vlado in delodajalci.

V Franciji se stranke že pripravljajo na junijske volitve v evropski parlament

PARIZ — Francoske liste za bližnje evropske volitve so zdaj že dobile svoje glavne zastavonoše. Socialisti so se po daljših obotavljanjih, ko je bil med drugim govor tudi o ministrih Jacquesu Delorsu in Michelu Rocardu, končno odločili za samega prvega sekretarja socialistične stranke Lionela Jospina. Vsekakor bo to nelahka preizkušnja za Jospina, ki se je doslej že izkazal v samih strankinih vrstah, ni pa še prestal krsta bojev na najvišji politični ravni. Ta odgovornost bo tem večja, ker je bil leta 1979 nosilec socialistične liste za evropske volitve sam François Mitterrand. Je pa nekaj, kar Jospin ima prav kot sekretar socialistične stranke, to je povezavo z drugimi zahodnoevropskimi socialističnimi strankami, kar je nedvomno tu-

di pomemben vidik evropskega razvoja.

Komunisti svoje dokončne besede še niso izrekli, tembolj ker so volitve res šele junija letos in imajo znotraj stranke še čas za reševanje. Vsekakor je bil med možnimi kandidati tudi sedanji minister za promet Charles Fiterman, vendar ga je izločil sam Georges Marchais s pripombo, češ, on je pa minister, torej naj ne bi bil posebno primeren. Po vsej verjetnosti bo torej nosilec komunistične liste Georges Marchais, ki je v zadnjem času tudi imel nekaj vidnih javnih nastopov v zvezi z delavskimi in industrijskimi perspektivami v Franciji.

Na desnici je dolgo potekala razprava, ali naj obe glavni stranki v opoziciji, RPR in UDF, nastopata na

volitvah ločeno ali obe skupno z eno samo enotno listo. Na obeh straneh so se bolj nagibali k temu, da bi nastopili ločeno, ker bi povsod radi izvedeli, koliko volivcev imajo za seboj, da bi se tako vedeli ravnati za prihodnje še važnejše preizkušnje, pa tudi ankete so jim kazale, da bi utegnili zbrati za opozicijo več glasov z dvema ločenima listama, kot z eno samo. Kljub temu je postalo očitno da je Giscardu zaradi vseh afer sapa malo pošla in da se Chirac noče še prezgodaj spustiti v areno. Po drugi strani se je kot pomirjujoči, za vse sprejemljivi katalizator ponujala gospa Simone Veil, nekdanja predsednica evropskega parlamenta, ki je končno tudi zmagala in dosegla objavo ene skupne liste pod njenim vodstvom. Simone Veil je za mnoge

Francoze sploh simbol neke modre ženske v primerjavi z drugimi nestanovitnimi politiki. Je pa tudi na drugi strani, zlasti v krogih levice in posebej KPF, dokaj ožigosana.

Čeprav so tako zdaj Veilovo ustoličili kot skupnega kandidata opozicije, pa je seveda možno, da se bodo pojavile dodatno tudi še druge liste, a brez večjih izgledov na uspeh. Očitno bo tako svojo lastno listo postavil vodja republikanske stranke François Leotard, ki se ni strinjal z združitvijo obeh list opozicije pod vodstvom Simone Veil. Prav tako je že zdaj jasno, da bo na skrajni desni postavil svojo listo vodja nacionalne fronte Jean Marie Le Pen, ki bo razvil propagando z gesli reda, nacionalizma in odhoda vseh priseljencev. BOGDAN POGAČNIK

Tudi letos bencinski boni za turiste

BEOGRAD — Z bencinskimi boni, prodanimi v tujini je Jugoslavija v lanskem 11 mesecih zaslužila okoli 260 milijonov dolarjev, so povedali na včerajšnji tiskovni konferenci v Avtomoto zvezi Jugoslavije.

Turistične bone, s katerimi tuji v Jugoslaviji kupujejo bencin z 10-odstotnim popustom, bodo prodajali tudi letos na več kot 5000 mestih v tujini, pa tudi na vseh mejnih prehodih. (dd)

□ CATANZARO — Odločitev proračunskega ministra Longa, da podpiše sklep medministrskega odbora za gospodarsko načrtovanje o umestitvi elektrarne na premog v ravnini pri Gioia Tauru, je izzvala ostre reakcije dežele Kalabrija, ki je skupaj z občinami in sindikati priredila komaj pred nekaj dnevi protestno splošno stavko.

Trgovinski prepri med Združenimi državami in Evropo

BRUSELJ — Če bo predsednik Ronald Reagan podpisal zahtevo ameriških proizvajalcev jekla, po kateri bodo ZDA za tretjino omejile uvoz jekla, potem bodo v Evropski skupnosti razmislili, ali ne bi razdrli pogodbe o »prostovoljni omejitvi« trgovine z jeklom, ki so jo sklenili z Združenimi državami. Ministri za industrijo v evropski deseterici so na sestanku v Bruslju z žolčnimi besedami pospremili najnovejšo zahtevo družbe Bethlehem Steel, drugega največjega proizvajalca jekla v ZDA, in sindikata ameriških jeklarskih delavcev, da bi Reaganova administracija zmanjšala delež uvoženega jekla na domačem trgu od 22 na 15 odstotkov.

Svet ministrov Evropske skupnosti se je dogovoril, da bo evropska komisija intervenirala pri ameriških oblasteh. Po njihovi presoji naj bi tak ukrep »prizadel svetovno trgovino, zaradi nalezljivosti takšnih zaščitnih ukrepov povzročil epidemijo protekcionizma, hkrati pa

bil norčevanje iz protiprotekcionističnih sklepov, ki so jih voditelji najmočnejših držav Zahoda lani sprejeli na srečanju v Williamsburgu.

Zdajšnje bojzani v Bruslju dodatno krepi prepričanje, da prihaja do pritiskov na Reagana v neugodnem času njegovih predvolilnih priprav, zaradi katerih bo najbrž rajši poslušal Američane kot Evropejce. Vedeti je namreč treba, da je ameriški predsednik lani brez večjega obotavljanja — v skladu s svojimi pooblastili — uslišal zahtevo jeklarskega lobbyja in sredi leta omejil uvoz posebnih jekel v ZDA. V EGS so to določitev sprejeli kot premišljen »protievropski ukrep«, kajti gre za enega od najbolj prodornih izdelkov zahodnoevropskih jeklarn, ki se zadnja leta ubadajo z zapletenimi problemi nerentabilne in prevelike proizvodnje.

Jeklarska zdruha je le ena od epizod v razgretem čezatlantskem trgovinskem prepriju. Predstavniki evropske komisije je predvčeraj-

šnjim izjavil, da več znamenj kaže na ameriško protekcionistično zapiranje še pri »tekstilu, vinu, obutvi, strojnih orodjih, jedilnem priboru in bakru«.

Temperatura v odnosih med konkurentnima trgovinskima velesilama se je v zadnjih dneh nepričakovano naglo dvignila pri vinu, kjer kalifornijski vinarji menijo, da mora Bela hiša s povračilnimi ukrepi odgovoriti na nepošteno tekmovanje Evropejcev na ameriškem trgu. Ameriški pridelovalci vina zahtevajo, da kongres sprejme poseben akt o »pravični trgovini z vinom«. Evropejci po tem prepričanju preprečujejo uvoz kalifornijskih vin na svoj trg, obenem pa se na ameriškem trgu bojujejo z nizkimi udarci. Po ameriških računih so se namreč vladne subvencije za evropsko industrijo vina v obdobju od 1978 do 1982 povečale od 60 na 600 milijonov dolarjev.

A oračje se je razgelo tudi pri tekstilu, kjer je ameriški predstavnik v GATT prejšnji

teden prav tako napovedal omejevanje uvoza v ZDA. Po njegovih besedah se je uvoz tekstila v Združene države v zadnjih treh letih povečal za 50 odstotkov in za 24 odstotkov samo v letu 1983, zaradi česar je »postal najtežji problem ameriške tekstilne industrije«.

Vsekakor je najpomembnejše pri zadevi, da morebitni izbruh novih trgovinskih vojn ne bi mogel ostati omejen le na obe velesili.

Če se bo najnovejša rožljanja s protekcionističnim orožjem sprevrglo v trgovinski spor, potem bodo račun za škodo v največji meri plačale tretje države. Le-te so v odnosih z ZDA in EGS vnaprej v podrejenem položaju, ker so razvite države v skladu s pravili GATT v trgovanju z državami v razvoju obdržale pravico do tako imenovane zaščitne klavzule, ki jim dovoljuje količinsko omejevanje uvoza, dodatne carine ali celo prepoved uvoza, če presodijo, da le-ta ogroža njihovo proizvodnjo. DUŠAN SNOJ

Pozitiven odmev tiskovne konference enotne delegacije

Vsdržavni tisk o zaščiti Slovencev

TRST — Četrtekova tiskovna konference enotne slovenske delegacije v tržaškem časnikarskem krogu je doživela pozitiven odmev na straneh vsedržavnih italijanskih časopisov. Mimo subjektivnih slogovnih značilnosti posameznih posebnih dopisnikov in ideološke naravnosti lahko ugotovimo, da so vsi osvojili osnovno misel, da

mora biti slovenska narodna skupnost v Italiji soudeležena pri oblikovanju globalnega zaščitnega zakona, ki mora ustrezati njenim zahtevam in potrebam.

Ob tem turinska La Stampa poudarja, da je za manjšino nesporeljivo tako uvažanje pravic, »ki bi stopnjo zaščite pogojevala večja ali manjša

strpnost italijanskega prebivalstva«. Omenjeni časopis navaja, da slovenska manjšina ne občuti samo »črne nasilja«, da jo prav tako pesti sovražnost ljudi in ta sovražnost goji nacionalizem in se poslužuje diskriminacije, kljub temu da ni neposredno napadala.

Milanski Corriere della Sera pa poudarja še največ besed vprašanju Beneške Slovenije in nevarnosti, da bi bili Beneški Slovenci izvzeti iz zaščitnega zakona, ker tako tezo zagovarja demokršćanski zakonski osnutek. Corriere della Sera obširno navaja izvajanje Ferruccio Clavore. Ugotavlja, kako je prav ob vprašanju Beneške Slovenije največ razhajanj med demokršćanskim in ostalimi zakonskimi osnutki.

Od turinskega in milanskega dnevnika se slogovno še najbolj razlikuje rimska La Repubblica, ki izhaja iz predpostavke, da Italijo preveča neorasiistični duh, ki goji, kot do južnjakov, podobno sovraštvo tudi do Slovencev, »komunističnih barbarov z Vzhoda«, ki pa so na tej zemlji že

1.400 let. Ob tem navaja primerne nacionalistične mrznje kot je prepoved beneškoslovenskim otrokom, da bi se v šolah med seboj pogovarjali v materinščini in izpad tržaških nacionalističnih krogov v rajonski družinski posvetovalnici. Rimski dnevnik pa predvsem izpodbija tezo neofašističnih in nacionalističnih skupin, da hočejo Slovenci z zaščitnim zakonom doseči »integralno dvojezičnost« kot na Južnem Tirolskem.

Tržaški dopisnik glasila KPI Unità, ki bolj od svojih italijanskih kolegov pozna problematiko in želje slovenske manjšine, je bolj shematično prikazal četrtkovno tiskovno konferenco, saj mu ni treba prepečevati svojih bralcev o umetnosti in zakonitosti slovenskih zahtev, zato je vsako odprto vprašanje dobilo svojo ustrezno tezo v članku. Bolj kot drugi je zato posvetil pozornost tudi gospodarskim vprašanjem, saj »manjšina preživi le, če ima ugodne družbeno-gospodarske pogoje«.

V glavnem pa lahko trdimo, da so vsi prisotni dopisniki vključno z obema vsedržavnima agencijama zadeli bistvo naših zahtev.

Ne zamuditi priložnosti ki jih ponuja zakon 70

PASSARIANO — Vsej deželi Furlaniji - Julijski krajini se nudi enkratna priložnost v triletnem obdobju 1984-86, ko bodo prišla takorekoč na trg sredstva deželnega zakona 70 (doslej bolj znanega kot državni zakon 828), ki bodo, skupno s sredstvi običajnega proračuna nudila v treh letih 4.000 milijard, ki bodo namenjene izključno gradnji novih objektov, oziroma posodabljanju naprav v že obstoječih tovarnah, obrtnih delavnicah, v kmetijstvu. Šlo bo za najbrž zadnji izredni zakon za finansiranje gospodarskih dejavnosti v naši deželi, potem ko je bila Furlanija deležna velikih dotacij za popotresno obnovo.

O tej izredni priložnosti in o vlogi, ki jo igrajo banke v tem kontekstu, je bil govor v sredo na posvetu, ki ga je v Vili Manin v Passarianu priredil deželni konzorcij ljudskih bank naše dežele. V tem konzorciju je tudi slovenska Kmečka banka iz Gorice, katere predsednik Leban je bil na posvetu prisoten. Udeležil se ga je tudi zastopnik SDGZ Antoni.

Osrednji govor je na posvetu imel znani italijanski ekonomist prof. Paolo Savona. Dejal je, da ne sme deželno gospodarstvo zamuditi te priložnosti. Istočasno je dejal, da proizvajajo v Furlaniji veliko več blaga kot ga lahko porabijo, saj ima dežela le 1.200.000 prebivalcev, kar lahko primerjamo z enim samim rimskim predmestjem. Zato je nujno povečati izvoz, ki bo postal še bolj potreben v trenutku, ko se bo povečala proizvodnja industrije, obrti, kmetijstva. Tako gospodarstveniki kot deželna uprava bi morali posvetiti veliko pozornosti izvozu, je dejal Savona, ki je razvil tudi zelo jasne teze o razvoju svetovnega gospodarstva, ki je tesno povezano na razvoj v ZDA.

Uvodnemu poročilu prof. Savone, ki je sicer že stalni gost na podobnih posvetih ljudskih bank v naši deželi, so sledila še poročila direktorja deželnega konzorcija bank Angela Scottija, ki je orisal razvoj ljudskih bank v naši deželi in zahteval, da jih tudi javne uprave upoštevajo v pravi meri, saj uživajo zaupanje gospodarstva, predsednika furlanskih industrijev Cogola ter predsednika deželnega sveta Comellija. Sledilo so še posegi v diskusijo s strani zastopnikov deželnega gospodarstva.

Na zelo obiskanem posvetu so predstavili tudi prvi izvod tromesečnega biltena konzorcija deželnih ljudskih bank. Te so v zadnjem obdobju zelo razširile svojo dejavnost. Ob koncu lanskega leta so zbrale 515 milijard lir.

MARKO WALTRITSCH

11. marca v Ljubljani Delavci za mir in razorožitev

TRST — Slovenski avstrijski in italijanski delavci se bodo 11. marca udeležili v Ljubljani enotne manifestacije za mir in razorožitev, ki jo prirejajo sindikalne organizacije treh držav. Pomen, ki ga federacija CGIL-CISL-UIL pripisuje manifestaciji, dokazuje tudi dejstvo, da je za svojega uradnega govornika določila sekretarja CGIL Luciana Lamo.

Srečanje — naglašajo tiskovno sporočilo sindikatov — bo velike važnosti, saj bo odraz jasne volje delavcev, ki živijo v državah z različnimi družbenimi ureditvami, da se spoznava in se skupaj borijo za mir.

Sreča, ki traja le pol ure...

KOPER — Vsako leto znova ugotavljamo, da med mladimi narašča število uživancev mamila, vendar je take podatke, ki pa so v večini primerov zelo skopi, mogoče dobiti le na posameznih upravah za notranje zadeve. Dejstvo je namreč, da so v veliki večini primerov mladički še vedno tisti, ki se prvi srečajo z narkomanom ali preprodajalcem vabljive snovi, ki vodi v svet omame. Vse ostale strokovne službe, od zdravstvenih do socialnovarstvenih, pa ves čas stojijo nekako ob strani, čeprav bi bilo pričakovati, da bodo prav one najprej kakorkoli ukrepale v boju proti narkomaniji. Takšno zatišje daje slutiti, da narkomanija pravzaprav ni tak problem, kot si to nekateri predstavljajo. Žal pa ni tako, saj je narkomanov vse več tudi na Primorskem, še bolj pa je ob tem zaskrbljujoče, da se starostna meja mladih, ki uživajo mamila niža, in tako ni več redkost, ko se že osnovnošolci v šolah omamljajo, pa čeprav »le« z najrazličnejšimi lepili. Nekaj takih primerov je bilo pred dobrim letom tudi na piranski osnovni šoli.

V lanskem letu se je narkomanija precej razširila tudi v severnoprimerjski regiji, še zlasti na ožjem območju Gorice in Ajdovščine, ki pa sta tudi sicer dobro znani v slovenskem prostoru. Pri novogoriški UNZ so v zadnjih letih imeli opravka s 365 ljudmi, ki so bili vpleteni v kaznivih dejanjih z mamili: ali so jih uživali, preprodajali, omogočali uživanje drugim, gojili indijsko konopljo in podobno. Seveda vsa dejanja še zdaleč niso odkrita in številni storilci ostajajo nekažnovani. Leta 1982 so na primer obravnavali 48 kaznivih dejanj, lani le 12, kar pa ne pomeni, pravi Boris Kosovel, načelnik oddelka za kriminaliteto pri novogoriški

UNZ, da se je narkomanija tudi uničila.

Kdo vse prihaja v stik z mamili? Večinoma so to mladi ljudje, stari od 18 do 25 let (neredko iz družin z neurejenimi razmerami), več je fantov kot deklet. Med njimi je precej dijakov in nezaposlenih mladeničev, ki denarja nimajo na pretek in pogosto se dogaja, da si denar za mamilo prislužijo s krajo ali drugimi kaznivimi dejanji. »Stari mački« mamilarstva pa se navadno ukvarjajo s preprodajo.

Najbolj razširjena na tem območju so tako imenovane mehke droge: hašiš in marihuana. Pojavlja pa se tudi LSD in celo opij. Lani so odkrili tudi dva zasvojenca uživalca, ki sta morala na zdravljenje. Zaskrbljujoče je, da se uživalec pridružujejo celo osnovnošolci, in če nimajo pri roki nič drugega, vdihavajo nevarne snovi.

Večina mamil prihaja v Goriško iz Ljubljane in italijanske Gorice. Mamilarji iz Kopra, Ljubljane, Nove Gorice in Gorice namreč že vrsto let tesno sodelujejo. Za indijsko konopljo pa poskrbijo kar na domačem terenu, saj se nasadi ali posamezna stebela v cvetličnih lončkih pojavljajo na celotnem območju — od Vipavske doline, Brd do Tolminske. Leta 1982 so delavci UNZ odkrili približno sto takšnih stebel, lani nekaj manj.

Vsekakor je narkomanija na severnem Primorskem zaskrbljujoč pojav, ki mu namenjajo premo pozornosti. Pri vseh občinskih konferencah SZDL imajo odbore za boj proti narkomaniji in alkoholizmu, ki imajo sicer hvaljevredno zastavljene programe, naredijo pa bore malo. Bolj pa bi se morali zavzeti tudi starši, šole, društva, organizacije. Pogosto pa se, žal, pozablja, da narkomanije ni moč obravnavati ločeno od alkoholi-

lizma, ki je med mladimi zaskrbljujoče razširjen in se je tudi pokazalo, da navadno sledi prav alkoholu skušnjava z mamili.

Za narkomane in preprodajalce mamil pa je še zlasti zanimivo prav obalno-kraško območje. Neposredna bližina koprškega pristanišča predstavlja mnogim kratko pot do mamil, saj ni redko, da mladinci prodajajo mamila pomorščaki. Pa tudi sicer je naše območje tako prometno razvito, da je bila že vse doslej ta mreža dovolj dobro razpredena. V lanskem letu so tako delavci koprške UNZ prijaviili osem kazenskih ovadb proti prekupevalcem, deset oseb, pri katerih so zasegli mamila, pa so predlagali sodniku za prekrške.

Tudi na obalno-kraškem območju so v lanskem letu odkrili mladički dva nasada konoplje, in sicer v Izoli ter Komnu, mnogo pa je tudi takih, ki konopljo gojijo kar doma, to pa je seveda težje odkriti.

S podobnimi problemi kot na severnem Primorskem se v boju proti narkomaniji srečujejo tudi na obalno-kraškem območju. Veliko več pozornosti namenjajo boju proti alkoholizmu, narkomanija pa je še vedno nekje na stranskem tiru, čeprav se zelo pogosto dogaja, da sledi obdobju alkoholizma. Zaradi nepovezanosti strokovnih služb, pa tudi mladinske organizacije niso pri tem skoraj ničesar naredile, je udeleženec mamil med mladimi vse več. In mnenje nekaterih, da stanje vendarle še vedno ni alarmantno, pa kaže, kako smo pravzaprav brezbržni do mlade generacije in kako zelo malo smo zanje naredili v našem boju za višji standard. Odrinjeni v stran pa kmalu najdejo pot do sveta in sreče, ki traja le pol ure.

DAVORIN KORON — ZLATICA TINTA

Priprave na volitve v SFRJ

Eden ali več kandidatov?

Ljudi, žensk in delavcev in to je v bistvu delegatska osnova za vse najodgovornejše funkcije v skupščinskem sistemu. Zaradi narave posameznih dolžnosti pa vselej ne uspejo zagotoviti takega razmerja. Veliko v Jugoslaviji govorijo o odprtih in zaprtih volilnih listah, kar pomeni pri prvem, da volijo toliko delegatov, kolikor jih je predlaganih oziroma na listi, ali pa je v drugem primeru na listi več kandidatov, kot jih lahko izvolijo. O naravi teh list odločajo občani sami in sicer takrat, ko oblikujejo kandidatsko listo. Vsa predvolilna dogajanja so naravnana k temu, da pridejo na volitve s tako listo, na kateri bodo najustreznejši, torej pravi kandidati za odgovorne delegatske zadolžitve.

O najodgovornejših funkcijah na zvezni ravni (v federaciji) velja poudariti, da pretežno del volitev za najodgovornejše funkcije v federaciji opravijo v republikah in obeh pokrajinah, ne pa da bi jih predlagali v federaciji. Tako republike same volijo denimo člana predsedstva SFRJ, predhodni kandidacijski postopki za člane zveznega izvršnega sveta se spet odvijajo v republikah, za predsednika predsedstva so potrebni predhodni dogovori med republikami in pokrajinama, kjer pa igra pomembno vlogo še republiški ključ, se pravi — v vsakem mandatu je predsednik iz druge republike. Malo je torej funkcij, ki bi bile izključna domena federacije.

Jugoslavija je torej edina država v svetu, ki ima kolektivnega šefa države. Predsedstvo sestavlja devet članov (po eden iz vsake republike in

pokrajine in predsednik predsedstva CK ZKJ po svoji funkciji) in prav to rešitev so mnogi sprejeli z veliko mero doma in nezaupanja. Toda izkušnje kažejo na pravilnost in celo najboljše možno rešitev. Ker se sedanjim članom predsedstva izteka petletni mandat (traja do 15. maja letos), je torej treba izbrati nove. To je za Jugoslavijo velik in pomemben politični dogodek, ne pa formalnost, ki jo je pač treba opraviti. Posebej se zato, ker je država v težavnem družbeno ekonomskem položaju, v razvojnih in družbenih nasprotjih, pod takimi in drugačnimi zunanji pritiski in prav zato ima pravi izbor članov predsedstva SFRJ še posebno težo.

Pojavlja se tudi vprašanje, ali eden ali več kandidatov, ko gre za kandidiranje članov predsedstva SF RJ. Na to vprašanje doslej še niso dali konkretnega odgovora, prevladalo pa je mnenje, da niso potrebni nikakršni koreniti preobrati in da je vse jasno. Nikjer v volilnem zakonu namreč ne piše, da ni moč predlagati dveh ali več kandidatov. Tudi predsedstvo CK ZKJ se je o tem izreklo in se obenem zavzelo za več kandidatov pri kandidiranju v organizacijah Zveze komunistov. Eden ali več kandidatov — to vprašanje postaja zelo delikatno, ko je treba narediti končni izbor v delegatskih skupščinah republik in pokrajin. Kiro Hadživasiljev meni, da je treba v procesu evidentiranja zagotoviti polno demokratičnost, da ljudje lahko izrazijo svoje mnenje in oceno o vsakem kandidatu posebej. Več kandidatov po njegovem ne bi bilo dobro predvsem zato, ker bi se

kandidati »zoperstavliali« drug drugemu — toda v čigavem imenu in zoper koga naj bi se zoperstavljali? In se eno delikatno vprašanje se pojavlja. Pri vodenju kadrovske politike so odgovorne republike in pokrajinske skupščine, oziroma njihove družbenopolitične organizacije. Kot smo že dejali, same izbirajo kadre za organe federacije, skupščina pa člana predsedstva. Večina razpravljalcev je menila, da morajo ti kandidati dobiti

podporo svoje republike, ali pa uživajo zaupanje ostalih republik in pokrajin.

Mitja Ribičič je nedavno tega poudaril, da je pri volitvah novih članov predsedstva SFRJ treba izhajati iz naučnitve krepitve pozicije federacije, vendar gre ob tem za nadaljnji razvoj ustavne ureditve in je odveč vprašanje, ali bo eden ali več kandidatov. Osnovno je, da bodo kandidati neke republike sprejeti v vsej državi. Uroš Andrijevski pa je menil, da morajo biti volitve članov predsedstva stvar vse države, ob tem pa bi morali odpraviti ne tako redko prakso, češ da se je bolje zameriti lastni materi kot svoji republiki.

BORIS NELIČ

R A Z P I S

za festival »MELODIJE MORJA IN SONCA 84«, ki bo 21. julija 1984 v Avditoriju v Portorožu. Razpisa se lahko udeležijo vsi jugoslovanski in italijanski avtorji zabavnih melodij s skladbami, ki še niso bile javno predvajane ali posnete.

Vsak avtor lahko na festivalu sodeluje z največ dvema skladbama. Melodije pošljite v treh izvodih z naznačeno harmonijo, tempom in podpisanim besedilom ter posebej natipkanim besedilom v treh izvodih. Za boljše predstavitev skladbe pa naj avtorji pošljejo tudi poskusni posnetek na kaseti. Skladbam priložite ime in priimek z naslovom avtorjev glasbe in besedila ter predlog za izvajalca in aranžerja. S sodelovanjem v razpisu avtorji soglašajo, da se njihova dela smenjajo za radijski in televizijski program, predvajanje, izdajo na ploščah oziroma kasetah ter v notni knjižnici. Na izboru sprejete skladbe avtor ne more več umakniti iz konkurence.

Skladbe pošljite najkasneje do 15. februarja 1984 na naslov:

TOP PORTOROŽ
TOZD TURIZEM AVDITORIJ
66320 PORTOROŽ — Senčna pot 10
»Za festival MMS 84«

N A G R A D E :

- nagrada občinstva 30.000 din
- nagrada strokovne žirije za »Nagrado Portoroža«
- nagrada za najboljše besedilo 6.000 din
- nagrada za najboljši aranžma 6.000 din
- nagrada za najboljšega debitanta 6.000 din

Po četrtkovi seji strankinega pokrajinskega vodstva Razčiščenje v socialističnih vrstah po hudih polemikah iz prejšnjih dni

Po razburljivih polemikah, ki so privedle do odstopa Gianfranca Carboneja z mesta načelnika svetovalske skupine PSI v deželni svet, kaže, da je prišlo sedaj v socialističnih vrstah do dialoga oziroma do razčiščenja med strankinim deželnim in pokrajinskim vodstvom. Že takoj po Carbonejevem odstopu je deželni tajnik De Carli z zelo umirjeno izjavo skušal nekoliko utišati polemike s tržaškimi somišljeniki, ki so s svoje strani na četrtkovi seji pokrajinskega vodstva potrdili pravilnost lastne politične linije, obenem pa zaupanje v deželno tajništvo, ki kot priča razplet dogodkov ni enotno podprlo svojega tagnika v polemiki s Seghenejem in s Carbonejem.

Iz tiskovnega poročila, ki ga je po četrtkovi seji izdala federacija PSI, je jasno razvidno, da je deželno vodstvo osvojilo nekatera »tržaška« sta-

lišča v zvezi s specifičnim položajem našega mesta v okviru takozvanih deželnih diferenciranih avtonomij. Poleg tega se je tudi obvezalo, da se bo na vseh ravneh (vključno v parlamentu) zavzemalo za avtonomijo ter za zaščito tržaških interesov. To usmeritev bodo po vsej verjetnosti že formalno potrdili na ponedeljkovi seji strankinega deželnega vodstva, na katerem bo tekla beseda tudi o Carbonejevem odstopu. Slednji, kot piše v tiskovni noti, uživa vso podporo in solidarnost vodstva tukajšnjih socialistov, politično razčiščenje, do katerega je prišlo v teh dneh, bo gotovo pomirilo vzdušje in odnose v sami svetovalski skupini, ki zato utegne zavrniti Carbonejev odstop.

Pokrajinski odbor PSI je ocenil tudi politični položaj na krajevni ravni v luči bližnje proračunske razprave na občini in na pokrajini ter dal mandat tajniku Segheneju za vodenje pogajanj z drugimi strankami. PSI se vsekakor prizadeva za stabilne in večinske koalicije, kot je poudaril pokrajinski tajnik, pa bi morale koalicijske stranke (KD, PSI, PSDI, PRI, PLI in SSK) razširiti soodnosje ne samo na LpT, ampak tudi na komunite.

Tajnik Seghene se je v sredo mu-

dil v Rimu, kjer je imel vrsto srečanj z uglednimi voditelji svoje stranke, zlasti s tistimi, ki se neposredno ukvarjajo z gospodarsko politiko. Na teh sestankih je spet postavil v ospredje nujnost izrednih posegov v korist tržaške ekonomije in to tudi v obliki izglasovanja zakona o »kriznih bazenih«, ki je kot znano na vsedržavni ravni naletel na nasprotovanje Kršćanske demokracije.

Dežela za jamstva nad izvozom 7 milijard lir

Kakor smo nedavno poročali, je v okviru deželnega konzorcija za razvijanje blagovne menjave s tujino Friulgiulia bil ustanovljen poseben sklad za jamstva nad rizikom, ki so mu podvrženi izvozni posli. No, sklad je na tem, da prične končno delovati: deželna uprava mu je namreč v smislu člena 21 lastnega zakona štev. 70 namenila 7 milijard lir, torej za enkrat kar čedno vsoto. V upravnem odboru sklada so predstavniki podjetništva iz vseh štirih pokrajin Furlanije - Julijske krajine, predseduje pa mu dr. Eugenio Vatta.

Šah in veselje za najmlajše

Včeraj dopoldne je bila v svetoivanski osnovni šoli »Oton Zupančič« prijetna družabnost za otroke, ki so rado vedno sledili pobudi. Srečali sta se namreč šahovski »reprezentanci« svetoivanske šole in osnovne šole iz Rojana »Bazoviški junaki«. Veselja in navdušenja ni manjkalo, ekipi pa sta se srečali na desetih deskah. Po dvo-krožnem srečanju je slavila svetoivanska osnovna šola z rezultatom 11.5 proti 8.5.

Za šolo »O. Zupančič« so nastopili Pavlica, Pahor, Regent, Rudež, Ku-bošek, Nataša in Michel Grbec, Drioli, Pasarit in Dazzara, za »Bazoviške junake« pa Filipič, Posega, Debe-

ljuh, Majcen, Bajc, Kralj, Pirchio, Korošek, Franza in Mamolo, najbolj pa so se na eni strani izkazali N. in M. Grbec, Drioli in Pasarit, na drugi pa Filipič, Bajc in Mamolo. Svetoivanske otroke je pripravil požrtvovalni Mario Adamič, ki že drugo leto uspešno vodi šahovski tečaj, ki se ga udeležuje preko 20 otrok zadnjih razredov, rojanske otroke pa je vodil prof. Karel Bajc, ki že tretje leto vodi na tej šoli šahovski tečaj, pri tem pa mu pomaga učiteljica Marija Batagelj, ki je skupno z inž. Rudežem prispevala k uspehu te slovesnosti.

Šahovski tečaji na teh šolah potekajo v okviru pošolskega pouka, učenci pa se ga udeležujejo z izrednim veseljem, pa tudi rezultati zato ne ostajajo, saj je med temi najmlajšimi zamejskimi šahisti mnogo talentiranih otrok. Povratno srečanje med tema šolama bo čez tri tedne, otroci pa se naj že sedaj temeljito pripravljajo. (dj)

Prvi rezultati zanimive ankete SKD I. Gruđen

NABREŽINCI SI ŽELIJO KULTURNI DOM V VASI

SKD Igo Gruđen iz Nabrežine je pred meseci, kot smo že poročali, pripravilo anketo o oblikah in težavah društvenega delovanja. Vprašalnik je bil sestavljen z namenom, da bi domačini z odgovori in predlogi posredovali prosvetnim delavcem svoje želje, zanimanja in kritike, nabrežinske odbornike pa je predvsem zanimalo zakaj vaščani večkrat tako apatično sledijo kulturnim prireditvam v dvorani Igo Gruđen. Akcija anketiranja je stekla tudi po okoliških vaseh devinsko-nabrežinske občine, ki so že po tradiciji neke kulturno povezane z Nabrežino.

Pri anketi je sodelovalo približno dvesto ljudi, od katerih polovica iz okoliških občin, največ anketirancev pa ima od 30 do 50 let. Slabo se je v tem primeru obnesla mladina, ki bi morala vendarle biti gonilna sila kulturnega življenja. Točnejši in podrobnejši rezultati te zanimive pobude bodo vsekakor objavljeni ob priliki rednega občnega zbora SKD Igo Gruđen, ki bo na sporedu v petek, 3. februarja v Nabrežini.

Prvi rezultati ankete oziroma odgovori anketirancev kažejo, da je za nizko udeležbo na raznih društvenih prireditvah kriva neprimerna in pomanjkljiva reklama. Poznavajoč angažiranost in skrb, ki jo tukajšnji kulturni delavci posvečajo temu vprašanju, bi lahko to smatrali kot »izgovore« za nezanimanje, čeprav bo treba odgovore seveda še temeljiteje oceniti in presoditi. Isto velja, čeprav je zadeva realnejša in vsem na dlani, za neustreznost družbenih prostorov, ki je po mnenju marsikoga kriva za nizko udeležbo na prireditvah.

Kot so nam povedali odborniki SKD Igo Gruđen, pa je anketa mimo umestnosti in objektivnosti nekaterih odgovorov, verjetno pretresla marsikatero Nabrežinca, saj samo tako si lahko razlagamo, da so bile kulturne prireditve v vasi bolj obiskane po razdeljevanju vprašalnih pol po domovih. Med željami je kot je bilo pričakovati prevladala zelo občutna potreba po novem kulturnem domu v Nabrežini, saj so anketiranci skoraj soglasno potrdili, da so sedanji prostori sploh premajhni in neustrežni za bogato in raznoliko dejavnost SKD Igo Gruđen. Do izraza je prišlo tudi več drugih predlogov, med katere bi kot zanimivost omenili ustanovitev društvene dramske skupine. Podrobneje o rezultatih ankete pa bo vsekakor govor na občnem zboru, na katerega so že sedaj vabljeni ne samo člani, ampak vsi vaščani. (db)

Psihiatričnim delavcem naložili vlogo šoferjev

Odnosi med upravnim odborom Krajevne zdravstvene enote in psihiatričnimi operaterji, ki so izpod pokrajinske uprave prešli v stalež KZE, so se močno zaostri. To pa zato, kot piše v tiskovnem sporočilu enote sindikalne zveze zdravstvenih delavcev FLS, ker se vodstvo KZE noče držati sprejetih obvez, oziroma, ker uveljavlja le tiste točke sporazuma v smislu reformnega zakona 180, ki gre do uslužbenecem v škodo.

Po dolgem času, nadaljuje sporočilo, je upravni odbor KZE pristal na poravnavo problema o izplačilu zaostankov na račun oblačil, čeprav ne v kdo ve kako zadovoljivi obliki, nikakor pa ne mara rešiti vprašanja službenih vozil. Za kaj gre? Za upravljanje avtomobilov in furgonov, ki so potrebni za prevoz bolnikov, bi bilo potrebnih 20 šoferjev; ker pa denar-

ja ni, so sami psihiatrični operaterji šli vodstvu KZE na roko tako, da so vozila začeli sami voziti. Toda za delo, ki ni njihovo, ne dobijo niti pare več, poleg tega so vozila stara in slabo vzdržana, torej nevarna, a nazadnje tudi ni primernega zavarovanja ne za vozila ne za tiste, ki jih šofirajo.

Vodstvo KZE pravi, da tega problema ne more rešiti, ker ni v njegovi pristojnosti, in se pri tem oslanja na ugotovitev pokrajinskega nadzornega odbora, po kateri bi vsakršno plačevanje uslužbenecem Centra za mentalno higieno na račun šofiranja službenih vozil bilo protizakonito. Najbolj zanimivo pri vsem pa je to, da je upravni odbor KZE pred kratkim sprejel resolucijo, ki pravi, da so psihiatrični delavci dolžni upravljati službena vozila...

Za ureditev gozdiča med Sosljanom in Devinom

Odbornika za okolje in ekologijo tržaške pokrajine in nabrežinske občine, Sbisà in Vocci, sta na skupnem sestanku pregledala nekatere probleme, ki sodijo v pristojnost obeh uprav. Med drugim sta govorila o nameravani uporabi gozdiča pri devinskem gradu, ki naj bi ga uredili in dali na razpolago občinstvu. Lastniku gozdiča, princu Torre e Tasso, naj bi izplačali neko simbolično najemnino. Na stroške obeh uprav naj bi očistili in obnovili pešpot od sedeža letovišarske ustanove v Sosljanu do križišča državne ceste 14 s pokrajinsko cesto za Devin. Pot, ki nudi obiskovalcem izredno lep razgled na Tržaški zaliv, so preimenovali po pesniku Rilkeju.

V torek zaključek vpisovanj v vrtce, osnovne in nižje šole

Do zaključka vpisovanj v državne otroške vrtce, osnovne in nižje srednje šole nas loči le še nekaj dni. Starši otrok bodo morali vpisati svoje malčke v prve letnike vrtcev oziroma v prve razrede najkasneje do torka, 31. januarja, da bi na ta način omogočili pravočasno pripravo razredov na posameznih šolah in porazdelitev vzgojiteljskih in učiteljskih mest, kar naj bi — po predvidevanjih ministrstva za šolstvo — omililo težave in zamude ob začetku prihodnjega šolskega leta.

Vpisi v šole predstavljajo vsako leto hudo preizkušnjo za našo narodnostno skupnost, saj je prav od števila vpisanih odvisen njen nadaljnji obstoj in razvoj. Letošnja predčasna vpisovanja so povzročila še dodatne težave. Številni starši namreč niso še vpisali svojih otrok. Nekaj od teh verjetno zaradi neinformiranosti (lani so potekala vpisovanja v prve razrede osnovnih šol ob koncu šolskega leta), drugi pa se še obotavljajo z vpisom. Tokrat bomo omenili dva taka primera: vpisovanji v prva razreda osnovnih šol »Josip Ribičič« pri Sv. Jakobu in »Ivan Grbec« v Škedenju.

V prvi razred svetjakobske osnovne šole se je doslej vpisalo le troje otrok. Pri tem je treba poudariti, da bo tamkajšnji otroški vrtec zapustilo pet

otrok. Če bo ostalo število vpisanih otrok nespremenjeno, grozi šoli zaprtje enega razreda. Otroke prvega razreda bi morali zato združiti z enim od preostalih štirih razredov, vendar ne z bodočim drugim razredom (sedanjim prvim), ker je v tem razredu že dovolj otrok (enajst).

Združenje staršev svetjakobske osnovne šole je ob začetku vpisovanj poslalo nad 80 vabil staršem, naj vpišejo svoje otroke v slovensko osnovno šolo. V vabilu so navedli vse dejavnosti na šoli, možnost, da se otroci naučijo dveh jezikov namesto enega samega. Vsa ta prizadevanja vsaj doslej niso obrodila zaželenih sadov: upati je, da se bo v teh zadnjih dneh vpisovanje na to šolo le toliko izboljšalo, da bi na šoli ohranili vseh pet razredov.

Drugi tak primer je škedenjska osnovna šola »Ivan Grbec«. Dosedanji vpis v prvi razred je bil tudi na tej šoli minimalen, pa čeprav bo letos zapustilo škedenjski otroški vrtec sedem otrok. Starši so večinoma neodločeni med vpisom v škedenjsko šolo in vpisom na katero od drugih slovenskih osnovnih šol. V letošnjem letu delujejo na šoli »Grbec« trije razredi: drugi, četrti in peti. Ob nezadostnem vpisu bi se število razredov znižalo na dva, tako da bi imeli v prihod-

njem šolskem letu skupni prvi in peti razred ter samostojni tretji razred, pri čemer bi se seveda zmanjšalo tudi število učnih mest na tej šoli.

Po dveh zaskrbljujočih primerih še razveseljava vest, ki prihaja z osnovne šole »Marica Gregorič - Stepančič« pri Sv. Ani. Ob začetku vpisovanj je kazalo, da se bo vpisalo na to šolo prav malo otrok. Lep del staršev sedmih otrok, ki bodo konec maja zapustili tamkajšnji otroški vrtec, je namreč že nameraval vpisati svoje malčke v italijansko šolo. Kontaktiranje učiteljic in ravnateljstva ter uvedba podaljšanega pouka v prvem razredu v prihodnjem šolskem letu (za kar so starši zaprosili) pa je bilo tako uspešno, da bo vseh sedem otrok sedelo prihodnje šolsko leto v slovenski šoli.

● Lastniki oziroma upravitelji trafik bodo od 1. februarja prejeli višjo maržo na prodanih znamkah. Znašala bo do 5 od sto proti dosedanji 3,5 od sto. Ustrezni zakonski odlok je bil objavljen v Uradnem vestniku republike z dne 26. januarja letos. Po višanju marže so prodajalci znamk dosegli, kot znano tudi s tem, da od 5. do 10. decembra znamk niso prodajali.

Od Makedonije do Dolomitov v besedi, sliki in spominih

V četrtek zvečer je bil v Gregorčičevi dvorani v Trstu v okviru predavateljske sezone SPDT, vsakoletni tradicionalni večer zamejskih planincev iz Trsta, ki so prikazali diapozitive iz svojega pestrega delovanja v lanskem sezoni. Takoj moramo dodati, da je bila dvorana nabito polna, te družabnosti pa so se udeležili tudi mnogi številni planinci iz Kopra, ki so se rade volje odzvali vabilu svojih zamejskih rojakov.

Kot prvi je Branko Bratož iz Kopra, bolj poznan kot Ježek, prikazal svoje diapozitive z lanskoletne ekskurzije po makedonskih gorah, ki so jo opravili skupno planinci SPDT in planinci Obalnega PD iz Kopra. Čeprav je ob takrat minilo le nekaj mesecev, je bil ta prikaz prijetno obujanje spominov na skupno vdranje po Šar Planini, Pelistru, Solunski glavi, Ohridu in še bi lahko naštevali. Po prikazu najvažnejše izletniške akcije SPDT v prejšnji sezoni je načelnik Jamarskega odseka prof. Stojan Sancin prikazal delovanje tega odseka, ki dela tiho, brez posebne propagande, vendar pa žanje mnogo uspehov. Sancin je prikazal razne nove tehnike v spuščanju z vrvoj v brezna, v uporabi gumijastih čolnov v podvodnih tokovih in še o raznih vsestranskih jamar-skih tehničnih pripomočkih. Za večino prisotnih je Sancin prikazal popolnoma nov svet, ki ima prav gotovo svoj čar.

Nazadnje so prišli na vrsto alpini-

sti. Angelo Kermec je v kratkem in strnjenem posegu prikazal vzpon po ledeniku, zamejski vrhunski alpinist Lucijan Cergol pa je v daljši seriji lepih slik prikazal vrsto vzponov, v katerih so sodelovali tudi zamejski alpinisti. Tako bi omenili lanskoletni vzpon alpinistov — tečajnikov SPDT na Kanin, vaje reševalne službe na Campanile di Val Montanai, katerih sta se udeležila oba zamejska planin-ska reševalca, Cergol sam in pa Lucijan Milič, plezanje v Ospu in drugo.

Tekoče kurivo odslej dražje

V Uradnem vestniku republike štev. 20 z dne 20. t.m. so bile objavljene nove, višje cene tekočih kuriv, ki so pričele veljati v ponedeljek, 23. januarja. Cene, ki jih je določil ustrezni medministrski odbor CIP, niso enake za vso Italijo, zato navajamo tiste, ki veljajo za tržaško pokrajino. Te cene veljajo za prodajo na drobno v 20-litrskem vedru fco skladišče:

- kerosin za ogrevanje 13.020 lir;
- plinsko olje za ogrevanje 12.900 lir;
- tekoči mazut 10.305 lir.

V cenah je že vključen davek na dodatno vrednost IVA. Cena za prevoz kuriva na dom se zviša za 1.000 lir.

Na seminarju tržaškega Inštituta za arhitekturo in urbanizem Slovenski študentki razčlenili urbanistično problematiko Križa

V okviru sodelovanja med Inštitutom za arhitekturo in urbanizem tržaške univerze in katedro za urbanizem pri ljubljanski Fakulteti za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo, je bil včeraj na Inženirski fakulteti v Trstu notranji seminar, katerega predmet je še posebno zanimiv za našo narodnostno skupnost. Tržaški absolventki arhitekture na ljubljanski univerzi, Patrizia Magnani (Magajna) in Rosanna Petaros sta namreč predstavili svojo analizo urbanistične ureditve Križa, predstavitev pa so se poleg domačih prirediteljev seminarja, profesorjev Coste in Giorgetti, udeležili tudi njuni ljubljanski mentorji, profesorji Vladimir Mušič, Jernej in Janez Kožar.

Gre za del zahtevne diplomske naloge, ki jo pripravljata, in ki je v bistvu razčlenjena analiza območja vasi Križ, na kateri naj bi temeljila specifična urbanistična rešitev zanj. Analiza se opira na splošna izhodišča, ki veljajo za vse kraško območje z ozirom na njegovo specifično naravo, in si zastavlja vprašanje, kako ohraniti kulturno in urbanistično dediščino, ki skupaj s drastičnim upadanjem vitalnosti kraških naselij danes ne zadržno propada. Urbanistična obnova zato ne sme iti po poti ustvarjanja nekakšnih spomenikov, ampak mora težiti k ponovnemu oživljanju naseljenih jeter v funkciji avtohtonega prebivalstva in zaščite naravne ter zgodovinske dediščine.

Avtorici sta s številnimi grafičnimi ponazoritvami prikazali analizo tal in njihove gospodarske uporabe, narodnostno, socialno in gospodarsko strukturo Križa, zaposlitveno in starostno strukturo njegovega prebivalstva, razvoj gradnje po obdobjih in po značaju gospodarskih dejavnosti, prometne povezave, tipologijo starih in novih stanovanjskih gradenj in druge značilnosti. Prikaz sta zaključili z grafično ponazoritvijo urbanističnih problemov Križa in s shemo možnega

razvoja po posameznih fazah uresničevanja.

Seminar je nadaljevala obsežna razprava, v kateri je bilo zanimivo soočanje tržaških in ljubljanskih urbanistov ob vprašanjih urbanističnega načrtovanja sploh, še posebno pa specifičnega za naš Kras, in s tehničnimi posegi nekaterih predstavnikov slovenske narodnostne skupnosti in njenih organizacij, ki se s tem vprašanjem srečujejo z različnih gledišč in nemalekkrat prav na svoji lastni koži.

UMRL JE DR. ANTON KACIN

Umril je dr. Anton Kacin, viden katoliški zastopnik slovenskega kulturnega in političnega življa v Italiji.

Na kulturnem področju se je prav posebno uveljavil v šolstvu, čeprav ni nikdar opustil pisateljevanja in časnikarstva.

Dr. Anton Kacin se je rodil 25. maja 1901 v Spodnji Idriji. Osnovno šolo in realno je leta 1919 dovršil v Idriji. Nato je študiral na filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je tudi doktoriral. V Rimu je leta 1929 napravil usposobljenostni izpit za poučevanje slovensčine. Po opravljeni vojaški službi je bil dve leti prefekt v Alojzijevešči v Gorici, nato pa od leta 1927 do leta 1940 profesor slovensčine v nadškofijski gimnaziji v Malem semenišču v Gorici. Med vojno je delal dve leti v knjižnici katoliške univerze v Milanu. Po kapitulaciji je bil med organizatorji slovenskih šol na Goriškem. Od septembra 1945 do oktobra 1947 je bil okrožni nadzornik za šolske osnovne in srednje šole v Gorici, nakar se je preselil v Trst in bil do septembra 1968 ravnatelj državnega učiteljskega »A. M. Slomšek«. Istočasno je bil do leta 1954 pri ZVU svetovalec za slovenske šole in predsednik komisije za izdajanje slovenskih šolskih knjig.

Kot časnikar je bil v letih 1927 do 1928 urednik goriške Straže, sourednik prvega Novega lista (1929 - 1930) in, za kar si je zbral največ zaslug, pa v tajništvu in uredništvu publikacij goriške Mohorjeve družbe (1928 - 1959), ki so krožile med našim ljudstvom v najtežjih časih našega obstoja. Zelo pomembno je, da je pokojni dr. Anton Kacin začel gojiti leta 1928 stike z beneškim veljakom Ivanom Trinkom in mu pomagal pri izdajanju

njegovih leposlovnih del, kot prvo njegovo mojstrovino »Naši paglavci«.

Po drugi svetovni vojni je soustanovitelj in nekaj časa tudi predsednik SDZ v Gorici. Na njeni listi je bil leta 1956 in 1961 izvoljen v goriški občinski svet. Od leta 1951 do 1965 je kandidiral na pokrajinskih volitvah in leta 1964 na deželni.

Odvč se mi zdi naštevati njegova leposlovna dela, eseje in učbenike, ki jih je napisal v svojem res kratko odmerjenem prostem času.

Za časa njegovega ravnateljevanja na učiteljski »A. M. Slomšek« v Trstu sem bil skoraj ves čas kot podravnatelj njegov pomočnik. Politiko sva puščala ob strani in zato odlično shajala pri prvenstvenem šolskem delu.

Dragi Anton, naj bodo te vrstice moj pozdrav tebi na poti v večnost in obenem zahvala, tudi v imenu vseh nas zamejcev, za vse ogromno delo, ki nam ga zapuščas z opominom, naj ga dalje gojimo in širimo.

JANKO JEŽ

Natečaj za osem vzgojiteljskih mest

Tržaška pokrajina bo razpisala izpitni natečaj za 8 mest vzgojiteljskega asistenta (»assistente educatore«).

Tečaj se bo pričel v ponedeljek, 6. februarja, in se bo odvijal vsak ponedeljek, sredo in petek od 15. do 19. ure v dvorani »Di Vittorio«, Ul. Ponderes 8. Za prijavo k tečaju in za podrobnejša pojasnila naj se zainteresirani obrnejo na sindikat FP-CGIL v Ul. Ponderes 8, tel. 750431 (notr. št. 20) od ponedeljka do petka med 9. in 12. uro.

Okrogla miza KPI v polnem tržaškem Avditoriju

Razprava o knjigi »Komunisti v Trstu«

Knjiga »Komunisti v Trstu. Težka identiteta«, ki jo je konec preteklega leta izdala založba Editori Riuniti, je dala povod sinočnji okrogli mizi v tržaškem Avditoriju, na kateri pa ni bil le govor o delovanju tržaških komunistov v pretekli in polpretekli dobi, v izredno razburljivih in kočljivih trenutkih novejšje tržaške zgodovine, pač pa sploh o zgodovini tukajšnjih krajev z vsemi odprtimi vprašanji, ki še čakajo na točen, nepristranski odgovor.

Komunisti so začeli s svojo knjigo že dajati odgovore na vrsto takih vprašanj, to so na sinočnji okrogli mizi priznali vsi sodelujoči, tudi iz nekomunističnega tabora, povedano pa je bilo tudi, da bi morali posamezna obdobja še dopolniti z novimi pričevanji, novimi ocenami. Le-to je napovedal tudi podpredsednik deželnega sveta Claudio Tonel (nadomestil je obolelega člana vsedravnega vodstva Natto), ko je omenil, da pripravlja KPI študijski seminar o »tržaških železnih letih«, na katerem bodo sodelovali tako italijanski kot jugoslovanski zgodovinarji, prav z namenom, da bi razbili tiste tabuje, nesoglasja, ki še obstajajo med italijansko partijo in jugoslovansko Zvezo komunistov glede teh vprašanj.

Prof. Jože Pirjevec je uvodoma ugotovil, da je KPI edina tržaška po-

litična sila, ki je imela doslej moč, da se sooči s preteklostjo in je rezultate tega soočenja posredovala javnosti; obenem je edina politična sila, ki je tudi v najbolj temnih letih omogočila, obdržala dialog med Italijani in Slovenci, in s tem dokazala, da sta sožitje in sodelovanje med tu živčima narodoma mogoča. Pirjevecve kritike knjigi bi lahko strnili v dve točki: v knjigi je delež slovenskih komunistov postavljen v drugi plan, predvsem v določenih obdobjih, in: knjiga zamolči dejstvo, da je resolucija Informbiroja prebudila nacionalistični virus v tistih, ki so se izrekli za Stalina. O teh se ne povsem jasnih problemih bo treba še razpravljati na umirjen in omikan način, je zaključil Pirjevec.

Novinar Giorgio Cesare se je obregnil ob mit Stalina, ki je prevzel tržaške komuniste (»Stalinizem je bil veliki protagonist obdobja 1945-48«), ideologija pa kljub temu ni prevladala nad državnimi interesi. Ob koncu je, v polemiki s Pirjevcem, poudaril, da je na relaciji dobrih odnosov med Italijani in Slovenci napravila največji korak levosredinska občinska uprava z izvolitvijo Hreščaka v občinski odbor (Med razpravo mu je bivši predsednik deželnega sveta Mario Colli odvrnil, da je od tistega

koraka minilo 20 let, Slovenci pa še čakajo na zakon, ki bi jih zaščitil!.

Posl. Corrado Belci je izrazil mnenje, da bi se morale sedaj tudi druge tržaške sile potruditi tako, kot so se komunisti; isto velja za zgodovinarje z onstran meje. Le na ta način bo lahko prišlo do poštene konfrontacije o preteklosti.

Poleg Collija so v razpravo posegli prof. Guido Miglia (»Italijani so se bali Slovencev in Hrvatov, so bili

preveč zaprti in niso hoteli razumeti razlike, ki je obstajala med tu živječimi narodi«), prof. Livio Pesante in Ravel Kodrič. »Zgodovino lahko spoznavamo šele počasi,« je omenil. Knjiga »Komunisti v Trstu« je odkrila pomembne del te zgodovine. Pot, ki so jo nakazali tržaški komunisti, je še dolga. Prav zato so se udeleženci sinočnjega srečanja pozdravili z obetajočim »Nasvidenje«. Pri naslednji podobni okrogli mizi.

GM in ZSKD za Nobel Pertiniju

Na norveško veleposlaništvo v Rimu se še naprej stekajo izjave slovenskih organizacij v podporo Pertinijeve kandidature za Nobelovo nagrado za mir. Včeraj sta solidarnostni izjavi poslali Glasbena matica in Zveza slovenskih kulturnih društev. Besedili pisem se glasita.

»Glasbena matica, osrednja glasbena ustanova Slovencev v Italiji podpira predlog, da se podeli Sandru Pertiniju, predsedniku republike Italije Nobelova nagrada za mir. Predstavniki Glasbene matice so imeli med obiskom pevškega zbora Glasbene matice na Kviralu priložnost, da se osebno spoznajo nad humanostjo predsednika Pertinija, ki je posvečal in posveča svoje življenje miru, enakosti in bratstvu med narodi.«

»Zveza slovenskih kulturnih društev, ki združuje 53 organizacij v videmski, goriški in tržaški pokrajini prepozna v predsedniku Sandru Pertiniju osebnost, ki se je nenehno zavzemala tako za človeško dostojanstvo posameznika, kot za pravično uveljavitev posameznih družbenih in narodnih subjektiv v Italiji in na mednarodnem prizorišču. Taka njegova življenjska angažiranost pa je usmerjena k samim osnovam miru in sodelovanja med ljudstvi sveta. Slovenski ljudje, živeči v republiki, ki ji predseduje Pertini, smo za tak prazničen posebej občutljivi — in prav zato brez pridržkov podpiramo predlog, da mu Nobelov sklad z nagrado za mir izkaže priznanje za delo in zasluge. Predsedstvo.«

Mladenica poskrbela za vroče vzdušje

Včeraj ponoči je bilo pred barom »Stazione di Campo Marzio« »vroče«. Mladenica, ki ju je kasneje policije prepoznala za 29-letnega Guida Banca, stanujočega v Ul. Promontorio 23, in za 20-letnega Fulvia Perottija, stanujočega v Ul. Bergamino 14, sta očitno v »ročah« hotela v bar. Ko ju je ustavila mimoidoča policijska obhodnica ter zahtevala dokumente, sta se mladeniča uprla ter še ozmerjala policiste, tako da so ju morali pospremiti na kvesturo. Tu sta nadaljevala s svojim »showom« ter grozila, da bosta »razbila vse«. Pospremili so ju zato v koronejske zapore, obtožena pa sta med drugim pijanosti in upora organom javne varnosti.

Danes in jutri v Trstu razstava najlepših mačk

V pomorski postaji odprejo danes ob 10. uri dvodnevno mednarodno razstavo mačk. Priredila jo je deželna sekcija italijanske mačke zveze FFI in Avtonomna letoviščarska in turistična ustanova za Trst in njegovo obalo. Na ogled bo nad 150 živali iz Francije, Zvezne republike Nemčije, Švice, Avstrije, Republike San Marino in seveda vse Itaije. Njihovi lastniki (in lastnice) se bodo potegovali za naslove »državnega šampiona«, »velikega državnega šampiona« in »velikega mednarodnega šampiona«, ki je najbolj laskav.

Videli bomo mačke prav vseh pasem in sort: nešteto vrst perzijskega mačka (črne, bele, modrega, rdečega, silver shaded, zlatega idr.), dalje colour point, british blue, abesinske, birmanske in druge vzhodne mačke, dalje navadne domače muce pe še sila redki primerki svojvrstnega mačka z otoka Man, kakršnih v Italiji sploh ni.

Živali bodo razstavljene v udobnih aluminijastih kletkah z moketno podlogo, atlasovimi zavesicami in čipkastimi blazinicami.

Mednarodna žirija, ki jo sestavljajo same ženske in ki ji je poverjena naloga, da med tolikšnimi lepotci in lepoticami izbere najlepše, bo zavi-

hala rokave že danes: konkurenco je treba zredčiti, izbranke in izbrance pa pripraviti za izločilno tekmovalje, ki bo jutri dopoldne, medtem ko bo nagajevanje jutri popoldne. Za vsako pasmo bodo nagradili najlepši primerki vsake barve, dalje najlepše samce in najlepše samice z dolgo, srednjedolgo in kratko dlako, a med vsemi temi bodo izbrali vrhunska primerka obeh spolov, katerih eden bo zmagovalac najvišje nagrade, oziroma prejemnik najzlahtnejšega naslova. Ne samo: besedo bodo imeli tudi gledalci, ki bodo s piskanjem proglasili »miss muco« in »misterja muca« tržaške razstave.

Nagrade so prispevali tržaški župan, vladni komisar, Tržaška hranilnica in številne javne ter zasebne ustanove. Razstava bo odprta danes in jutri neprekinjeno od 10. do 19. ure.

● Skupina »Il cameriere illusionista« je konec preteklega tedna zbiral podpis, da bi z njimi podkrepila svoje zahteve po objektih, v katerih bi lahko mladi prirejali gledališče, glasbene in druge prireditve. Le-teh je namreč v Trstu bore malo. Prošnjo bo skupina naslovila odborniku za kulturo.

Nenadoma nas je zapustila naša draga

Teodora Škrk por. Uršič

Pogreb bo danes, 28. januarja 1984, ob 15. uri v Sežani.

Žalostno vest sporočajo: sin Jože z družino in drugo sorodstvo.

Sežana, 28. januarja 1984

Sporočamo, da bo pogreb našega očeta

dr. Antona Kacina

v ponedeljek, 30. januarja, ob 9.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v opensko cerkev.

Marija, Janez in Metka

Trst, 28. januarja 1984

Ob smrti do 60-letnega, požrtvovalnega in priljubljenega ravnatelja

dr. Antona Kacina

izreka svojem iskreno sožalje Učiteljske A. Martin Slomšek.

Trst, 28. januarja 1984

Ob smrti dr. Antona Kacina, kulturnega in političnega delavca na Primorskem pod fašizmom, zagovornika samostojnega političnega nastopanja in kandidata na deželnih volitvah ter prejemnika odličja SSK, izraža sorodnikom globoko sožalje in se klanja njegovemu spominu deželno vodstvo Slovenske skupnosti.

Državni trgovski tehnični zavod Žiga Zois izreka kolegici Mariji Kacin in družini najgloblje sožalje ob izgubi očeta ANTONA, upokojenega ravnatelja in prosvetnega delavca.

Dijaki klasičnega liceja France Prešeren izreka prof. Mariji Kacin iskreno sožalje ob izgubi dragega očeta.

Po dragem nonotu Alojziju Stublju žalujejo Elena in družina Mantovan.

PAVLE MERKŮ
IVANKA HERGOLD
POSLUŠAM POJOČI OREH

Vljudno vabimo na predstavitev dveh domačih leposlovnih novosti, kjer bo priložnost za neposreden stik med ustvarjalcema in občinstvom, za pogovor o njunem delu in umetniških pogledih.

Srečanje, ki ga bosta uvedla **Borut Loparnik** z nekaj mislimi o knjigi **POSLUŠAM** in **Denis Poniž** o prozi v **POJOČEM OREHU**, bo v **Kulturnem domu** v Trstu v **ponedeljek, 30. januarja 1984, ob 18. uri.**

Založništvo tržaškega tiska

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

IVAN PREGELJ
VSEM GALJOTOM VILE V VAMP

Ob Pregljevi stoletnici novelo **Matkova Tina** in drobce iz romana **Tolminci za oder** pripravil **Tone Partljič**.

DANES, 28. januarja, ob 20. uri v **Domu J. Ukmar** v **ŠKEDNJU**

Gledališča

VERDI

Jutri, 29. t.m., ob 15.30 četrta predstava Wagnerjeve opere »Siegfried«, red G. Dirigent Mathias Kuntzsch, režiser Peter Werhahn.

Gledališče Verdi priredi od 3. do 15. februarja v Avditoriju ciklus baletov za dijake tržaških šol posvečenih Ostržku. Vstopnice po 500 lir je mogoče naročiti od torka dalje pri blagajni gledališča, in sicer od 9. do 13. in od 16. do 19. ure.

CANKARJEV DOM - Ljubljana

Mala dvorana
Danes, 28. januarja, ob 10. uri: Otroška matineja — Sovjetski risani filmi.

Velika dvorana
Jutri, 29. januarja, ob 19.30: Koncert dunajskih simfonikov.

Srednja dvorana
V torek, 31. t.m., ob 20. uri: »Vasa Železnova«, filmska predpremiere.

Velika dvorana Slovenske filharmonije
V torek, 31. t.m., ob 19.30: Mednarodni mojstrski ciklus.

Kino

La Cappella Underground 18.00, 20.00 in 22.00 »Malou«. Režija: Jeanine Meerapfel.

Maxivideo 18.30 — 21.00 »The priest of love - La vita di David Herbert Lawrence«.

Ariston 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Una gita scolastica«. Režija Pupi Avati.

Eden 15.30 — 22.15 »Vacanze di Natale«. Christian De Sica, Jerry Calà.

Fenice 16.00, 17.30, 19.00, 20.30, 22.15 »Pantozzi subisce ancora«.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.15 »Porno labbra bagnate di sesso«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 2 15.30 »I paladini«. Zeudi Araya.

Dvorana št. 3 15.30 — 22.10 »Occhio malocchio prezzemolo e finocchio«. Lino Banfi.

Grattacielo 16.30 — 22.00 »Acqua e sapone«. Carlo Verdone.

Mignon 15.00 — 22.00 »Il libro della giungla«.

Capitol 17.00 »Il tassinaro«. A. Sordi.

Aurora 16.15 »Questo o quello«. Renato Pozzetto, Nino Manfredi.

Moderno 15.30 »007: Mai dire mai«. Sean Connery.

Vittorio Veneto 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »L'ospedale più pazzo del mondo«.

Lumiere 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »E.T., l'extraterrestre«. Režija S. Spielberg.

Radio 15.30 — 21.30 »Bel Amic«. Režija G. Damiano. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Alcione 16.30 — 22.00 »Tenebre«. Režija Dario Argento. Prepovedan mladini pod 18. letom.

NAROČNINA ZA PRIMORSKI DNEVNIK ZA LETO 1984

CELOLETNA . . . . . 75.500 lir
POLLETNA . . . . . 54.500 lir
MESEČNA . . . . . 10.000 lir

Celoletna naročnina za PRIMORSKI DNEVNIK 75.000 lir + 500 lir kolka velja za tiste, ki jo poravnajo do 31. marca. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 120.000 lir + 500 lir kolka. Vsem naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno MALE OGLASE in ČESTITKE.

NAROČNINE SPREJEMAJO:

Uprava: Trst, Ul. Montecchi 6 — Tel. 794672
Urniki od 9. do 12. ure
Uprava: Gorica, Drev. XXIV. maja 1 — Tel. 83382
Urniki od 9. do 12. ure
Raznašalci Primorskega dnevnika
Pošta: Tekočil račun ZTT 11/5374
Tržaška kreditna banka: Tekočil račun št. 1192
Hranilnica in posojilnica na Opčinah: Tekočil račun št. 1718
Kmečka banka - Gorica: Tekočil račun št. 8333

Včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 28. januarja
PETER
Sonce vzide ob 7.32 in zatone ob 17.04
— Dolžina dneva 9.32 — Luna vzide ob 4.03 in zatone ob 12.58.

Jutri, NEDELJA, 29. januarja
FRANC

Vreme včeraj: temperatura zraka 7,2 stopinje, zračni tlak 1023 mb raste, brezvetrije, vlaga 66-odstotna, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 7,1 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Gianfranco Antolli, Andria Appel, Enrico Milovan.
UMRLI SO: 50-letni Giovanni Gustin, 71-letna Cristina Logar, 82-letni Antonio Kacin, 85-letna Pierina Piculin vd. Mulon, 83-letna Gioseffa Luin, 63-letni Giovanni Novak, 84-letni Giovanni Filipas, 53-letni Vittorio Cogo, 77-letna Angela Fornasari vd. Pogorelc, 64-letna Nerina Skaber por. Danieli.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)

Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. L. Stock 9, Trg Valmaura 11, Prosek in Zavljje.

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)

Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Prosek, Zavljje.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 9171, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20.

Mali oglasi

tel. (040) 775275 od 8. do 13. ure

PRODAJAM rabljene 50-litrne pletenke v dobrem stanju po zelo ugodni ceni. Telefonirati na št. 821-255.

SLOVENSKO PODJETJE v Trstu išče izkušenega/ o demonstratorja/ko ali upravljalca/ko mikro in personal computerjev (COMMODORE, SINCLAIR, APPLE itd.). Ponudbe na Oglasni oddelk Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6 pod šifro »COMPUTER«.

OSMICO je odprl Lupine v Praprotnu. Toči belo in črno vino.

KUPIM HISO, lahko starejšo, potrebno adaptacije, ali večjo zazidljivo parcelo v slovenskem Primorju. Ponudbe na ADIT-DZS, Kardeljeva c. 8/II - 61000 Ljubljana.

PRODAM HISO z vrtom po ugodni ceni. Tel. 040/826-193.

PRODAM žensko kolo »Suzy« v dobrem stanju. Telefonirati od 6. do 8. ure na št. 225-973.

ODDAMO v najem vinograd ca. 1.000 kv. m pod Kontovelom. Ponudbe na Oglasni oddelk Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6 pod šifro »Miramar«.

PRODAM VW cc 1300 letnik 1968 - zelo dobro ohranjen, opravljena revizija leta 1983. Telefonirati od 20. do 22. ure na št. 040/225-973.

V NABREŽINI št. 8 je odprl OSMICO Ivan Ušaj.

PRODAM avto Bianchino Panoramico, velik prtlačnik, še v dobrem stanju, ugodna cena. Telefonirati na 228-142.

OSMICO je odprl Ivan Kuzmič v Prebenegu št. 37.

PRODAM 4 kolesa avtomobila znamke Prinz 600 kub. cm ali 1.000 kub. cm, skoraj nove gume, 2 snežni, 2 normalni. Telefonirati na št. 753-838 od 13. do 15. in od 18. do 21. ure.

70-LETNI VDOVEC, samostojni trgovec, išče žensko (55-60 let) z Goriškega, z Devina ali Sesljana, z resnimi nameri in možnostjo zakona. Telefonirati na 0481/744-51 od 9. do 12. ure razen ob sobotah in nedeljah.

PRASIČE, velike in majhne prodaja podjetje Grudina, Gorica, Ul. Brigata Sassari 49, tel. (0481) 391-063.

ODSTOPIM LICENCO za restavracijsko bar in za točenje alkoholnih pijač veljavno v občini Devin - Nabrežina. Telefonirati na št. 224-426 od 10. do 12. in od 16. do 18. ure.

PRODAM skoraj nov gumijast čoln znamke BAT, letnik 1983, dolžina 4 m, motor mercury, 20 HP, letnik 1983, 2 uri vožnje, za 2.500.000 lir. Telefonirati na št. 224-426 od 10. do 12. in od 16. do 18. ure.

OSMICO je odprl Ladi Rebuta, Bajta 69.

PRODAM plinski kuhinjski s pečico v najboljšem stanju. Tel. 040/571-274 ob uri kosila.

ODDAM kompletno sobo in še nekaj pohištva. Tel. 040/227-262.

IŠČEMO gospodinjstvo pomočnico, nudimo hrano, stanovanje in dobro plačo. Tel. 040/639-536.

PRODAM Renault 4, rdeče barve, oktober 1982. Tel. 040/64-380 ob uradnih urah.

17-LETNO dekle išče kakršnokoli zaposlitev. Tel. 040/211523 od 15. ure dalje.

IŠČEM stanovanje v najem za največ 3 leta. Tel. 040/942621.

AGENCIJA RIVIERA prodaja zidove drogerije pri Sv. Jakobu - Trg Pucher (16 kv. m) - 26.000.000 lir. Za informacije telefonirati na št. 224-426 od 10. do 12. in od 16. do 18. ure.

ODDAMO v najem vinograd 1.500 kv. metrov, delno obdelan, samo sposobni osebi. Ponudbe na Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, Trst, pod šifro »Grljane«.

HISO, obnovljeno z neobdelanim vrtom, dajemo v najem. Ponudbe na Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, Trst, pod šifro »Proseke«.

NUDIMO po zelo ugodni ceni filtre za vino »della toffola« s ploščami 40 cm in filtre drugih znamk. Telefon 0481/84756 - 7.

Razna obvestila

Zavarovalnica za govejo živino iz Bazovice, Padrič, Gropade in Jezera bo imela jutri, 29. t.m., ob 17. uri občni zbor.

Društvo slovenskih upokoencev obvešča svoje člane, da je na razpolago za informacije v zvezi s postopkom o spremembi priimka vsako sredo od 10. do 11. ure na sedežu društva v Trstu, Ul. Cicerone 8/B.

V **ponedeljek, 30. t.m.**, bo ob mesecu katoliškega tiska večer v **Društvu slovenskih izobražencev** posvečen goriški Mohorjevi družbi, ki bo prihodnje leto slavila 60-letnico. O delu in vlogi te ustanove bo govorila prof. Nadja Pahor-Verri. Začetek predavanja v Peterlinovi dvorani ob 20.30.

Ob 40-letnici masovnega odhoda v partizane priredi sekcija Zveza borcev Boljunc v hotelu Maestoso v Lipici 11. februarja ob 17. uri »Partizanski družabni večer«. Prijave sprejemajo krajevne sekcije VZPI-ANPI v Boljuncu v mlekarni pri Lauri in v snack-baru pri Mariji. Zabavali vas bodo Veseli godci in sežanski orkester. Vabljeni!

Razstave

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom. Do 2. februarja je odprta razstava Hlavatjevih karikatur vsak dan od 17. do 19. ure in ob nedeljah od 10. do 12. in od 16. do 19. ure.

Danes, 28. januarja, bodo v galeriji »Tommaso« otvorili razstavo slikarja Giovannija Soccola. Razstava bo trajala do 24. februarja.

Nove telefonske številke Primorskega dnevnika in ZTT

Objavljamo nove telefonske številke **PRIMORSKEGA DNEVNIKA** in drugih oddelkov Založništva tržaškega tiska:

PRIMORSKI DNEVNIK
ALPE ADRIA 794672/3, 4, 5
795873

DIREKCIJA in **UPRAVA ZTT** 772755
PUBLIEST (Oglasni oddelk) 775275
TUJI LISTI 727396
IMPORT-EXPORT 764310
KNJIŽNE IZDAJE 728060
GRAFICENTER 763856
VIDEOEST 796218
SKLADIŠČE 910236

darovi in prispevki

Ob 10. obletnici smrti našega nepozabnega moža in očeta Josipa Krala darujejo žena Vera, hčerka Ervina in sin Jordan z družino 30.000 lir za moški pevski zbor Fran Venturini in 10.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI od Domja.

Namesto cvetja na grob Umberta Blažine darujeta družina Lojzeta Obada 20.000 lir in Milka Briščik 25.000 lir za spomenik padlim v NOB iz Gabrovca.

Namesto cvetja na grob Jožeta Obada daruje družina brata Lojzeta 50.000 lir v isti namen.

V isti namen darujeta družina Rustja 30.000 lir in Milka Briščik 25.000 lir za spomenik padlim v NOB iz Gabrovca.

Ob 11. obletnici smrti ljubljene in nepozabne mame darujejo Silvana, Zvonko in Marčelo Malalan z družinama 20.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Opčinah, 20.000 lir za SKD Tabor in 20.000 lir za SD Polet.

Ob 2. obletnici smrti drage mame Darinke Plesničar vd. Zajec in ob 27. obletnici smrti očeta Franca darujejo Sergij, Nadja in Rajko 50.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob pokojne Justine Santini darujeta Nadja in Aleš 10.000 lir za SKD I. Gruđen.

V spomin na Gigko Mijot darujeta Nadja in Aleš 15.000 lir za SD Sokol.

V spomin na Justino Santini daruje Rikardo Zidaric in družina (Sempolaj) 50.000 lir za pevski zbor I. Gruđen.

V počastitev spomina drage Gigke Mijot darujeta Angela in Karlo Gec 20.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Karla Mastneta in Dorčeta ter Berto Škerk vd. Kralj darujeta Olivija in Mirko Legiša 20.000 lir za Fante izpod Grmade.

V počastitev spomina Viktorije Hrovatin daruje Justo Race 20.000 lir za SKD Tabor.

V spomin drage tete Viktorije Hrovatin daruje Sonja Starec 100.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Gigija Semca darujeta Anita in Pino 40.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

V isti namen darujeta Suzana in Elvio 10.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

V isti namen daruje Karmela 20.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

Ob 40. obletnici padlega Viktorja Perica (Praprotno) darujejo družine Peric - Mislaj 30.000 lir za godbeno društvo Nabrežina.

OBVESTILO

Cenjenim strankam in čitateljem sporočamo urnik sprejemanja objav na Primorskem dnevniku:

— oglase, osmrtnice in raznovrstna obvestila vsak dan od 8. do 13. ure na oglasnem oddelku Publiet — tel. 775275

— od 13. ure do 20.30 samo osmrtnice na uredništvu Primorskega dnevnika — tel. 794672

Oglasni oddelk PUBLIEST

KARATE ZA OTROKE IN DORAŠČAJOČO MLADINO
MODERNI PLESI

OLIMPIC CLUB

TRST, Ul. Pacinotti 2/a
Telefon 795470

MENJALNICA vseh tujih valut

27. 1. 84

Ameriški dolar	1.705.—
Kanadski dolar	1.365.—
Švicarski frank	763.—
Danska krona	165.—
Norveška krona	215.—
Švedska krona	208.—
Holandski florint	539.—
Francoski frank	197.—
Belgijski frank	26.50
Funt sterling	2.400.—
Irski sterling	1.870.—
Nemška marka	607.—
Avstrijski šiling	85.50
Portugalski eskudo	11.—
Španska pezeta	10.—
Japonski jen	6.—
Avstralski dolar	1.425.—
Grška dramma	11.—
Debeli dinar	11,25
Mali dinar	11.—

BANCA DE CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - 61-448

Prispevajte za Dijaško matico

Ob 17. obletnici smrti Emila Skrlavaja darujeta sestra Marija in Anita 20.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Opčinah.

V spomin na Mileno Debeljuh daruje družina Debeljuh 100.000 lir za TPK Sirena.

Namesto cvetja na grob Milene Debeljuh darujeta družini Vitez in Gerdina 25.000 lir za TPK Sirena in 25.000 lir za SZ Bor.

Ob novoletni nabiralni akciji za SK Kras so darovali prebivalci iz Saleza: Janko Rebuta (81) 30.000 lir, Božič Grilanc (80) 10.000 lir, Devetak - Lupinc 15.000 lir, Janko Gruđen (72) 10.000 lir, Milko Pirc (73) 10.000 lir, Stanko Jerkog (88) 20.000 lir, Giuseppe Valentino (71/A), 10.000 lir, Silvio Cappelli (64) 10.000 lir, Darko Obad (64) 10.000 lir, Mario Purič (64) 10.000 lir, Ladi Rebuta (69) 30.000 lir, Milan Rebuta (67) 20.000 lir, Danica Rebuta (63) 10.000 lir, Berto Svetlič (53) 20.000 lir, Danilo Franceschini (53) 15.000 lir, Pepi in Robert Milič (70) 30.000 lir, Silvana Vesnaver 30.000 lir, Sandro Auber (58) 10.000 lir, Bruno Rebuta (64) 10.000 lir, Stano Škrk (56/A) 30.000 lir, Norma Businelli (8) 10.000 lir, Zarko Budin (5) 10.000 lir, Roberto Budin (5) 10.000 lir, Karlo Grilanc (4) 10.000 lir, Viktor Orel (3) 10.000 lir, Amalija Grilanc (2) 2.000 lir, Giovanni Predonzani (1) 10.000 lir, Janko Škrk (18) 10.000 lir, Pepi Kocman (17) 10.000 lir, Pepi Paulina (16) 5.000 lir, Peter Grilanc (90) 10.000 lir, Jožko Grilanc (15) 5.000 lir, Marica Obad (14) 10.000 lir, Zdravko Obad (94) 25.000 lir, Jožko Obad (14) 50.000 lir, N.N. 30.000 lir, Egidij Milič (91) 15.000 lir, Pepi Pelir (7/A) 20.000 lir, Suzana Počkalj (96) 10.000 lir, Bogdan Budin (47) 10.000 lir, Josip Škrk (61) 5.000 lir, Frančiška Milič (85) 5.000 lir, Miloš Pirc (87) 10.000 lir, družina Stefani (62/B) 10.000 lir, Moirignoni 7.000 lir, Taberni 10.000 lir, Walter Auber (62) 10.000 lir, družina Pater Auber (62) 10.000 lir, družina Pater Auber (62) 10.000 lir, Just Škrk (44) 10.000 lir, družina Mihelj (57) 7.000 lir, Janko Škrk (100) 10.000 lir, Franjo Furlan (50) 15.000 lir, družina Stubelj (49) 10.000 lir, Ljubo Milič (41) 10.000 lir, Angel Milič (48) 15.000 lir, Alojz Pirc (48) 5.000 lir, Milka Perčič (43) 10.000 lir, Maria Milič (42) 3.000 lir, Mario Pirc (36) 10.000 lir, Giusto Orlich (37) 10.000 lir, Edi Škrk (33) 10.000 lir, Vladimir Budin (65) 50.000 lir, Srečko Budin (65) 15.000 lir, Danilo Grilanc (89) 30.000 lir, družina Milič (68) 15.000 lir, Miloš Peric (27) 15.000 lir, Emilija Milič (27) 5.000 lir, Danilo Rebuta (60) 10.000 lir.

Ob 1. obletnici smrti Antona Sulčiča daruje žena Pierina 20.000 lir za SD Mladina.

FILM : FILM : FILM

Ureja Kinoateljje

Filmi na TV zaslonu

LA CARROZZA D'ORO

»Zlata kočija«, 1952. Režija: Jean Renoir. Igrajo: Anna Magnani, Duvan Lamont, Odoard Spadaro in drugi. TV Koper, v nedeljo, 29. januarja, ob 20.30.

Po velikem uspehu »The River« (pri Renoir barvni film, sneman v Indiji) se Renoir vrača v Evropo po približno desetletnem delu v Ameriki. Prva etapa je Italija, Rim. Rimu je namreč nekaj dolžan, pustil je nedokončan film »Tosca«. Dolg kmalu poravnava z »La carrozza d'oro«. Gre se za staro Renoirovo trditve, da je pač življenje gledališka igra, kjer vsi igrajo vlogi, ki nam je usojena. V filmu se realno dogajanje prepleta z gledališko fikcijo tako dobro, da je težko razbrati vsako povezavo na takratno stvarnost, še bolj to prepreči okolje Peruja, v katerem se zgodba vrši. Izstopa izredna interpretacija Anne Magnani, ki igra osrednjo vlogo igralke potujočega gledališča. Življenje kot komedija prikazano s subtilno ironijo, nad katero se vzpenja dramatičnost človeškega življenja. Vse spremlja glasba Antonia Vivaldija.

IL VENTO E IL LEONE

»The wind and the lion«, 1975. Režija: John Milius. Igrajo: Sean Connery, Candice Bergen, Brian Keith in drugi. RAI 1, v ponedeljek, 30. januarja, ob 20.30.

Milius spada kot Lucas, Spielberg in drugi med filmarje novega Hollywooda. Ne preveč poznan režiser ima na svojem aktivu filme kot so »Un mercoledì da leoni«, »Dillinger«, in zadnji »Conan il barbaro«, bil je tudi scenarist znamenitega »Apocalypse now«. Utemeljeno si je pridobil pečat desničarskega režiserja, saj poveljuje kult moškosti in moči. Že iz naslova razberemo, da se film vrši v puščavskem afriškem okolju. Povzet je po realnem dogodku, ki se je zgodil leta 1904, ko je maroški ropar Raizuli ugrabil ameriškega državljanu Iona H. Perdicarisa. V filmu so ugrabljeni vdova in svoja dva sinova. Milius se zabava s stalnim konfliktom likov toge vdove (Candice Bergen) in »hrapavega« barbarskega roparja (Sean Connery) in njunimi ljubezenskimi spopadi.

I 400 COLPI

»Les quatre cents coups«, 1959. Režija: Francois Truffaut. Igrajo: Jean-Pierre Léaud, Claire Maurier in drugi. Rete 4, v torek, 31. januarja, ob 14.50.

»Les quatre cents coups« je Truffautov prvenec. Realiziral ga je po nekaj kratkometražnih filmih z izredno malo finančnimi sredstvi, njegov izreden mednarodni uspeh je dal velik pogon francoski »Nouvelle Vague«, ki je bila takrat pri začetnih korakih. Film je autobiografska zgodba dečka, dnevnika mladostnega zločinca, ki ga reši iz težavne situacije prijateljstvo Andreja Bazina. Dnevnik lastnih izkušenj, ki jih je kot otrok Truffaut doživel. »Le quatre cents coups« lahko primerjamo z Rossellinijevim »Germania anno zero«. Filma sta po zunanjosti podobni zelo podobna, namen in izročilo pa je popolnoma drugačno:

Rossellinijev Edmund je žrtev družbe, ki se ne zna upreti nacizmu in ne prebrede zmede, ki sledi porazu, medtem ko je Truffautov Antoine predvsem ujetnik lastne mladosti. Rossellini poudarja nesmiselnost »zunanje« nasilje, katerega je žrtev Edmund, Truffaut pa krizo mladostne dobe. Nera-zumevanje staršev, učiteljev in starejših ljudi spravijo Antoina v osamljenost in občutek, da je nezaželen v družbi, sledi upor otroka, ki ga kmalu privede do zločinskih dejanj. Kar pravzaprav zanima Truffauta so psihološki razvoj oseb, odnosi in razmerja, ki jih imajo z okoljem. Godard pravi v »Cahier du Cinema« leta 1959: »Les quatre cents coups bo najbolj ošaben film, najbolj svojeglav, uporen, skratka, najsodobnejši film na svetu. Moralno in tudi estetsko.«

E TUTTI RISERO

»They all laughed«, 1981. Režija: Peter Bogdanovich. Igrajo: Audrey Hepburn, Ben Gazzara, Colleen Camp in drugi. Rete 4, v torek, 31. januarja, ob 20.25.

Bogdanovich, kritik-režiser jugoslovanskega porekla, je skušal ustvariti film določene zvrsti, kjer dopolnjuje okus za spektakel in za zabavo s priključno filmsko fakturo. Mojevrstno do-delan film, ki ni samo spektakel ampak predvsem »prostor« komunikacije. Trije sodelavci agencije Oddisey Detective Agency imajo ne prav profesionalno navado, da se zaljubijo ali vsaj zasledujejo ženske, o katerih bi morali poizvedovati. Premikajo se peš, na kotalkah ali pa s taksijem, ki ga vozi najbolj privlačna »staxi driver« velikega platna, manekenka Patti Hansen. Glasbeno spremljavo so dali Sinatra, Benny Goodman, Art Tatum, Johnny Cash in Armstrong.

CABARET

1972. Režija: Bob Fosse. Igrajo: Liza Minelli, Michael York, Joel Grey in drugi. Triveneta, v sredo, 1. februarja, ob 20.30.

Bob Fosse, koreograf in plesalec v mnogih ameriških filmih 50 let, ko je v »musicalih« kraljevala M. G. M. produkcija, je realiziral »Cabaret«, svoj najboljši film. Čeprav je v njem veliko glasbe, lepih pesmi in krasnih scen ni film povsem glasbena komedija, vsaj v žanrskem pomenu besede ne. Lahko bi rekli, da je glasbena drama, vsekakor inovativen »musical«, po zgledu katerega se razvija sodobna glasbena komedija. Problem, ki obravnava je rasistična politika, nacizma, prikazana dramatično in ne komično kot je bilo v izvirnem scenariju. Povzet po novelah Christopherja Isherwooda. John Van Druten je preuredil ta material in leta 1951 napisal komedijo »I am a Camera« (v Italiji jo je vpriporil Antonioni leta 1957 z naslovom »Io sono una macchina fotografica«). Leta 67 je v Broadwayu prišla na oder v obliki glasbene komedije z naslovom »Cabaret«. Že takrat se je Liza Minelli potegovala za glavno vlogo, ki jo je dobila šele v Fossejevem filmu in takrat zaslovela kot nova ameriška filmska zvezda (»Time« in »Newsweek« so ji takrat posvetili naslovno stran).

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 10.00 Il mio amico cavallo - vodi Pierre Brice
- 10.25 Un colpo di bacchetta - 4. nadaljevanje
- 10.55 Ciao, nonno
- 11.45 Današnji umetniki
- 12.00 DNEVNIK 1 - Kratke vesti
- 12.05 Odorabili creature - TV film
- 12.30 Check-up - program o medicini
- 13.25 Vremenske razmere
- 13.30 DNEVNIK 1
- 14.00 Prisma - varieté in spektakel
- 14.30 Il disco volante - film
- Nastopajo: Alberto Sordi, Monica Vitti, Silvana Mangano
- 15.55 Virgilio Guidi il pittore della luce
- 16.30 Posebna oddaja iz parlamenta
- 17.00 DNEVNIK 1 - Kratke vesti
- 17.05 Il sabato dello Zecchino
- 18.05 Izžrebanje loterije
- 18.10 Nabožna oddaja
- 18.20 Programi prihodnjega tedna
- 18.40 Forte fortissimo TV top
- 19.40 Almanah in vremenske razmere
- 20.00 DNEVNIK 1
- 20.30 Buon compleanno TV - 4. in zadnji del
- 22.30 DNEVNIK 1
- 22.40 Tam tam
- 23.30 Grandi mostre
- 24.00 DNEVNIK in vremenske razmere

Drugi kanal

- 9.30 Dnevi Evrope
- 10.00 Veleslalom za ženske - 1. tek
- 12.30 DNEVNIK 2 - Start
- 13.00 DNEVNIK 2 ob 13. uri
- 13.30 DNEVNIK 2 - Bella Italia

- 14.00 Šola in vzgoja
- 14.30 DNEVNIK 2 - Kratke vesti
- 14.35 Športna sobota
- Veleslalom za ženske - 2. tek
- Smuk za moške
- Rim - plavanje
- Parma: Tennis — Panatta - Borg
- 16.20 Programi prihodnjega tedna
- 17.30 DNEVNIK 2 - Kratke vesti
- 17.35 Izžrebanje loterije
- 17.40 Vediamoci sul due
- 18.40 Le strade di San Francisco - TV film
- 19.45 DNEVNIK 2
- 20.30 U Boot 96 - po romanu Lotharja Buchheima
- 22.00 Il cappello sulle ventitrè - nočni varietejski program
- 22.40 DNEVNIK 2 - Večerne vesti
- 22.50 Marsala - boks:
- Oliva - Henderson
- Ob koncu DNEVNIK - Zadnje vesti

Tretji kanal

- 15.45 Šola in vzgoja - I nuovi ragionieri
- 16.15 America dove - Šola in vzgoja
- 16.45 Una pallottola per Roy - film
- Igrajo: Humphrey Bogart, Ida Lupino, Alan Curtis
- 18.25 Kazalo: programi prihodnjih dni
- 19.00 DNEVNIK 3
- 19.35 Geo - L'avventura e la scoperta
- 20.15 Programi prihodnjega tedna
- 20.30 Tutto Musco - šest večerov z Angelom Musco - igralcem
- 21.45 DNEVNIK 3
- 22.20 Un uomo vuol salire, po romanu Hansa Fallada
- 23.20 Prvenstvo v košarki - A-1 liga

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 8.35 Ciciban, dober dan
- 8.50 Meseček - otroška oddaja
- 9.20 Mali svet
- 10.10 Pred izbiro poklica - poklici v steklarstvu
- 10.30 Človek in zemlja
- 11.50 Propagandna oddaja
- 11.55 Smuk za moške - svetovni pokal
- 15.40 Poročila
- 15.45 Elektronikove dogodivščine
- 17.00 Prvenstvo v košarki: Zadar - Cibona
- 18.30 Skrivnostni svet Arthurja Clarkea
- 18.55 Risanke
- 19.20 Cik cak
- 19.24 TV in radio nocoj
- 19.26 Zrno do zrna
- 19.30 Dnevnik
- 19.55 Vremenske razmere
- 20.00 Modri angeli - ameriški film
- 22.00 Zrcalo tedna
- 22.20 Dober večer - zabavno glasbena oddaja
- 23.00 Poročila

Koper

- 12.20 Smuk za moške - svetovni pokal
- 15.55 Smučanje
- 17.00 Košarka: Zadar - Cibona
- 18.30 Evropsko prvenstvo v Bobu - v štirih
- 19.25 Cik-Cak
- 19.30 TVD - Stičiče
- 19.50 Sobota v družini
- 20.30 Lucy in drugi - TV film
- 21.00 Dolgo iskanje - dokumentarec
- 22.00 Vse danes
- 22.10 Film

Zagreb

- 9.20 Zimski spored za dijake
- 11.55 Svetovni pokal - smuk za moške
- 16.15 Sedem TV dni
- 16.45 Poročila
- 16.50 TV koledar
- 17.00 Košarka: Zadar - Cibona prenos
- 18.30 To je to - dokumentarna oddaja
- 19.30 Dnevnik
- 20.00 Zasebno življenje - sovjetski film
- 21.45 Dnevnik

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

- 8.30 Mary Tyler Moore - TV film
- 9.00 Phyllis - TV film
- 9.25 Maude - TV film
- 9.50 Arcibaldo - TV film
- 10.20 Giorno per giorno - TV film
- 10.50 Alice - TV film
- 11.20 Lou Grant - TV film
- 12.15 Simon Templar - TV film
- 13.00 Il pranzo è servito - nagradna igra
- 13.30 Una famiglia americana - TV film
- 14.30 Remmina ribelle - film
- Igra: Jane Russel
- 16.30 T. J. Hooker - TV film
- 17.30 Records - športni tehnik
- 19.00 Arcibaldo - TV film
- 19.30 Zig zag - kviz
- 20.25 Don Camillo, filmska komedija
- Igrata: Gino Cervi in Fernandel
- 22.25 Super Records - športni tehnik
- 23.25 L'inferno è per gli eroi - film
- Igra: Steve McQueen

RETEQUATTRO

- 8.30 Otroški program
- 9.30 Mr. Abbott e famiglia - TV film
- 10.00 Lotta per la vita - TV film
- 11.00 Addio signora Leslie - film
- 12.20 Fantasilandia - TV film
- 13.20 Maria Maria - TV film
- 14.00 La villa bianca - TV film
- 14.50 Sport: Caccia al 13
- 15.15 Sport - nogomet
- 17.20 Risanke
- 17.50 Strike Force - TV film
- 18.50 Marron Glacé - TV film
- 19.30 King's Crossing - TV film
- 20.25 Terrore in cielo - film
- 22.15 Fascination - show vodi Maurizio Costanzo
- 1.00 L'amore di una geisha - film

ITALIA 1

- 8.30 Chappy - risanke
- 8.50 Cara cara - TV film
- 9.20 Febbre d'amore - nadaljevanka
- 10.15 Angeli volanti - TV film
- 11.15 Šport

- 14.00 Cara cara - TV film
- 14.45 Febbre d'amore - nadaljevanka
- 15.30 Aspettando il domani - nadaljevanka
- 16.00 Bim bum bam
- Risanke
- Mimi e la nazionale di pallavolo
- Vita da strega - TV film
- 18.45 Simon & Simon - TV film
- 20.00 Supercar - TV film
- 21.00 Magnum P. I. - TV film
- 22.00 Il meglio di drive in - varieté
- 23.30 ...E poi non ne rimase nessuno - film
- Igrata: Oliver Reed in Elke Sommer

TELEPADOVA

- 12.00 Buck Rogers - TV film
- 13.00 Catch
- 16.00 Bonanza - TV film
- 17.00 Monjiro - TV film
- 19.30 Buck Rogers - TV film
- 20.20 California - film
- 22.00 Catch
- 23.00 Kingston - TV film
- 24.00 Film

TRIVENETA

- 8.30 Dove vai Bronson - TV film
- 9.30 Puentein Durward - nadaljevanka
- 10.00 Risanke
- 10.30 Cowboy in Africa - TV film
- 11.30 La famiglia Smith - TV film
- 12.00 Sherlock Holmes - TV film
- 12.30 Horoskop
- 15.30 La baia di Ritter - TV film
- 20.30 Vita da scapolo - film
- 22.00 P. P. Coupon special - ponovitev

TELEFRIULI

- 13.30 Šport
- 14.30 Incontro di calcio: Catania - Udinese
- 17.15 Spaziotto
- 18.00 Regione verde
- 18.55 Lassie - TV film
- 20.00 La pagina della salute
- 20.30 Dersu Uzala il piccolo uomo delle grandi pianure - film
- 22.15 Abat-Jour
- 22.20 Darsela a gambe - film

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 7.40 Pravljica; 8.10 Almanah: Kulturni dogodki; 8.40 Glasbena matineja; 10.10 Koncert v Kulturnem domu v Gorici; 11.10 Mešani zbor »Slovenec« iz Boršta; 11.30 - 13.00 Opoldanski zbornik: Beležka; 12.00 Glas od Rezijske; Glasbeni potpuri; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Otroški kotichek: »Zakajček in Vseved«; 14.30 Naš dobri stari radio; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Portreti naših igralcev; 18.45 Glasbene podobe.

RADIO OPČINE

Do 15.00 Glasba za vsakogar; 15.00 Glasba po željah; 18.00 Listajmo po časopisih; 20.00 Športna sobota v sodelovanju z redakcijo Primorskega dnevnika; Gosti v studiu — košarkarska ekipa Dom z Goriškega; 20.30 Prenos tekme Jadran - Delfino Pesaro; do 24.00 nadaljevanje športne sobote, dalje glasbena noč.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 14.00, 15.00 Poročila; 6.00 Otvo-ritev — glasba za dobro jutro; Jutra-nji koledar; 6.15 Vremenska napoved; Cestne razmere; EP; Objave; 6.45 Prometni servis; Napoved radijskega in TV sporeda; 7.00 Zaključek; 7.15 Val 202; 13.00 Otvo-ritev — Kruh in sol Radia Koper; Predstavitev popo-ldanskega programa, glasba, zanimi-vosti, pogovori; 13.30 Zamejska re-portaža; Objave, kinospored, EP; 15.25 in 15.45 EP; 16.00 Dogodki in od-mevi; 16.30 Glasba po željah; Zava-rovalna skupnost Triglav; 17.00 Pri-morski dnevnik; Objave; 18.00 Za-ključek; 24.00 - 4.30 Nočni program Radia Koper.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 17.30 Radijski dnevnik; 6.00 Jutro ob glasbi; 7.00 Buongiorno giorno; 9.15 Casadei sonora; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.35 Vrtljak; 11.00 Svet mladih; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Glasbeno po-poldne; 14.32 Siamo tutti nel pallone; 15.45 Glasbeni weekend; 16.55 Pismo od...; 18.00 Zaključek sporeda.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 9.00 Jutranja oddaja; 9.00 Radio tudi mi; 10.15 Black - out; 11.00 Odprti prostor; 11.44 Čudežna svetilka — vodi Gigliola Fantoni; 12.25 Zgodovinske osebnosti — Gioacchino Murat; 13.56 Zeleni val Evrope; 14.40 Master; 16.30 Doppigioco — radijska prired-ba; 18.00 Objektiv Evrope; 19.30 Sre-čanje z Pinom Canizzo; 21.03 Z kakor zdravje; 22.00 Danes z Slovenci; 22.28 Gledališče: Ubiti moža; 23.05 Tele-fonski poziv.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 12.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.00 Ju-tranja oddaja; 8.10 Radio 2 predstavlja; 8.45 Tisoč in ena popevka; 11.00 Plošče; 12.10 Deželni program; 15.00 Klavirske skladbe; 16.32 Izžrebanje loterije; 17.02 Tisoč in ena popevka; 17.32 Povabilo v gledališče; 19.50 Od sobote do sobote; 21.00 Simfonični koncert; 22.50 Glasba za lahko noč.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00 Poročila; 6.10 Pro-metne informacije; 6.20 Rekreacija; 6.45 Prometne informacije; 7.00 Dru-ga jutranja kronika; 7.25 Dobro ju-tro, otroci; 7.35 Prometne informaci-je; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Pionirski tehnik; 9.05 Matinejski koncert; 9.45 Pojte z nami; 10.05 Svetovna re-portaža; 10.25 Panorama naše glas-be; 11.05 Pogovor s poslušalci; 11.35 Srečanje republik in pokrajin; 12.00 Na današnji dan; 12.10 Godala v rit-mu; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Naši poslušalci čestitajo in pozdrav-ljajo; 13.00 Danes do 13. ure - Iz naših krajev - iz naših sporedov; 13.20 O-smrtnice, obvestila in zabavna g'asba; 13.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdrav-ljajo; 14.05 Kulturna panora-ma; 15.05 Radio danes, radio jutri; 15.15 Vrtljak; 15.55 Minute za EP; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Obve-stila in zabavna glasba; 16.35 Vrti-ljak; 17.00 Studio ob 17. uri; Zunan-je-politični magazin; 18.00 Škatlica z godbo; 18.30 Iz de'a Glasbene mladi-ne Slovenije; 18.55 Minute za EP; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Mladi mosto-vo; 19.55 Domovina je ena; 20.00 So-botni zabavni večer; 21.00 - 23.00 Za Slovence po svetu; 22.00 - 22.20 Iz naših sporedov; 23.05 Literarni nok-turno; 23.15 Od tod do polnoči; 00.05 - 5.00 Nočni program.

Jeza pevca Micka Jaggerja, ko ga je nepričakovano posnel fotograf

Pri Goriški občini so se lotili varčevanja - na nepravem mestu

Pred spomeniki v mestu in okolici odklopili luči

Pri goriški občini so pričeli v zadnjem času varčevati, vendar na nepravem mestu in na dokaj neroden način. Že pred časom, kakor smo izvedeli na županstvu, so v odboru sprejeli sklep s priporočilom o splošnem varčevanju, tudi z elektriko. V skladu s tako odločitvijo so delavci občinskega podjetja te dni izklopili električno razsvetljavo pred partizanskimi spomenikoma v Standrežu in Podgori in, kakor pravijo na občini, tudi pred drugimi obeležji, ki so bila v nočnih urah razsvetljena. Električne napeljave niso odstranili, ampak so samo odklopili tok. To pomeni, da bodo spomeniki ob posebnih priložnostih spet razsvetljeni.

Včeraj smo se o taki vsekakor sporni odločitvi pozanimali pri podžupanu Del Benu in občinskemu odborniku Jakoncicu. V bistvu sta potrdila, da so di zgoraj omenjeni ukrep v splošnem okvir varčevanja, za kar so se odločili že pred meseci. Izjemno naj bi predstavljali le spomeniki vsedravnega značaja, ki jih imamo tudi v Gorici nekaj. Ti naj bi bili še na-

prej osvetljeni v nočnih urah.

Sicer pa tistih nekaj kilovatnih uniti ne predstavlja glavnega stroška. Večje breme je menda vzdrževanje, na občini pa se menda bojijo, vsaj tako smo razumeli iz izjav predstavnikov občinskega odbora, da bi osvetlitev zahtevali še drugje, recimo v Ločniku, Pevmi, pa morda še kje. Skratka, da bi se navada, oziroma luksuz, razpasel.

Razumljivo je po drugi strani, da je ukrep — pri občinskem podjetju so nam povedali, da je ukaz prišel z občine — povzročil precej negotovanja zlasti med našimi ljudmi v Standrežu in Podgori, ki so za postavitev trajnih obeležij žrtvovali veliko prizadevanja, denarja in prostovoljnega dela. Zlasti razburjeni so pa pri združenju VZPI-ANPI. Menijo, da je občina pričela varčevati na nepravem mestu, saj najbrž tistih nekaj kilovatnih ur prav gotovo ne predstavlja nevzdržnega bremena. Težko je razumeti, pravijo, kako se skuša varčevati z odklopitvijo nekaj žarnic pred spomeniki, po drugi strani pa se za-

pravljajo težki denarji z naravnost razkošno in prekomerno osvetlitvijo obmejnega postajališča in vpadnic v mesto, kjer stotine žarnic pogostoma gori tudi ob belem dnevu, ne da bi si kdo zaradi tega belil glavo. Na občini sicer pravijo, da je taka osvetlitev primerna in potrebna... in da zato mora tudi biti.

Zanfagnini na pokrajini

Podpredsednik deželnega odbora Piero Zanfagnini je obiskal goriško pokrajinsko upravo. S predsednikom pokrajine Cumpeto in člani odbora se je pogovarjal predvsem o novi in točnejši opredelitvi vloge pokrajin kot vmesnih ustanov med občinami in deželo. Beseda je tekla tudi o nekaterih vprašanih deželnega značaja, zlasti kar zadeva načrtovanje in izvajanje pomembnih javnih del. Tako so se pogovarjali o gradnji novega tržaškega vodovoda in o s tem delom poveza-

Resolucija občinskega sveta

Tudi Slovencem v Ronkah enakopravno zakonsko zaščito

Pomemben dogodek in podporo prizadevanjem naše narodnostne skupnosti v deželi in še posebej za Slovence v Laškem, pomeni enotna resolucija, ki so jo v četrtke zvečer odobrili v občinskem svetu v Ronkah z glasovi komunistov, socialistov in tudi svetovalcev krščanske demokracije. Vzdržali so se trije svetovalci, dva republikanci in en socialdemokrat. Republikanci so svoje stališče utemeljili, da niso bili pravočasno seznanjeni z besedilom resolucije. Nobena ga pojasnila pa ni dal socialdemokratski predstavnik v svetu.

Dogodek je nadvse pomemben zlasti za Slovence v Laškem, saj gre tokrat za prvo javno podporo njihovim prizadevanjem po priznavanju enakih pravic kakor Slovencem v drugih krajih pokrajine in dežele in to s strani predstavnikov stranke, ki je sicer v zadnjem času pokazala več razumevanja za tovrstno problematiko, ne pa zadostne odprtosti. Če bi moral obveljati zakonski osnutek, ki ga je predložila krščanska demokracija, Slovenci v Ronkah ne bi uživali nikakršnih pravic! Na to je v razpravi posebej opozoril komunist Bacicchi.

Predlog resolucije je na četrtkovi seji — o tem pomembnem vprašanju

naj bi razpravljali že na prejšnji seji, vendar je bilo zatem odloženo — obrazložil Robert Pahor, svetovalec izvoljen na listi KPI, ki je imel tudi krajši poseg v slovenščini.

Svoj osnutek resolucije, za las podobnega komunističnemu, je predstavila tudi krščanska demokracija, le brez specifičnega poudarka, da mora enaka stopnja zaščite veljati za vse Slovence, v vseh treh pokrajinah in tudi na območju občine Ronke. Po krajši razpravi so besedilo te (krščansko-demokratske) resolucije dopolnili, na predlog komunistov, prav z dodatkom o enakosti zaščite v vseh treh pokrajinah in tudi v Ronkah.

Pred samim glasovanjem je župan De Pace v krajši izjavi poudaril, kako stališče, ki ga izraža resolucija v bistvu potrjuje dosedanja prizadevanja občinske uprave, ki je v vseh teh letih z velikim razumevanjem in tudi konkretnimi ukrepi prisluhnila potrebam slovenske narodnostne skupnosti v občini, z odprtjem vrta, osnovne šole, prevozom otrok in drugimi pobudami.

Škoda le, da je bila razprava o tako pomembnem vprašanju uvrščena šele na konec dnevnega reda.

Ponovna tatvinska podviga tolpe vlomilcev v Gorici

Iz vile odnesli blaga za 60 milijonov lir

Tolpa vlomilcev, ki je prejšnji konec tedna okradla več stanovanj v Gorici, ni še odnehala s svojimi tatvinskimi dejanji. V torek in sredo so namreč izpraznili še dve stanovanji, zelo verjetno pa je bilo podobnih poskusov še več. Dogaja se pač, da lastniki manjših tatvin niti ne prijavijo, ker dvomijo, da bodo kdaj dobili nazaj ukradeno blago.

Najbolj izdaten je bil za tatove plen, ki so ga v torek odnesli iz vile 46-letne Adriane Pacini v Ul. Leoni. Zenska dela v Trstu, zato je bila ves dan odsotna, njena mati pa se trenutno zdravi v bolnišnici. Tatovi so tako imeli časa na pretek, da so temeljito preiskali in odnesli vse, kar jih je zanimalo. V hišo so vdrl skozi

vrata taverne, odtod pa so se spravili v stanovanje.

V spalnici so našli verižice, zapestnice, uhane, uro in drugo zlatino ter dragulje za približno 30 milijonov lir vrednosti. Niso se zadovoljili s tem in odnesli še vso srebrnino, dragocen krznen plašč ter druge predmete. Vsega skupaj za 60 milijonov lir.

Naslednji dan so tatovi med 17. in 19. uro skozi glavna vrata vlomili v stanovanje Bogomila in Erike Paulin v Drevoredu XX. septembra. Tudi v tem primeru so izkoristili odsotnost stanovalcev in odnesli dva plašča ter zlatnine za okrog 4,5 milijona lir. Povratek Paulinovi jih je verjetno zmotil pri »delu«, tako da so hišo kar na hitro zapustili s skokom skozi okno.

Stoletnica rojstva slikarja Perca

V Ločniku se bodo jutri dopoldne spomnili stoletnice rojstva slikarja in restavradorja Leopolda Perca. Ob 9.30 bo krajša spominska slovesnost na pokopališču, zatem bo obred v župni cerkvi, ki jo je poslikal pokojni slikar po prvi svetovni vojni, ob 11.30 pa bo v prostorih srednje šole, ki je tudi poimenovana po velikem domačinu, odprta razstava. Ob tej priložnosti bodo nastopili tudi pevski zbori.

● V teku je sodna preiskava o dogodku, ki se je pripetil te dni v splošni bolnišnici v Gorici, kjer je umrla 64-letna pacientka zaradi zastrupitve z razkužilom, ki ga je popila. Zdravniki so se štiri dni zama trudili, potem ko so ugotovili, kaj se je pravzaprav zgodilo, da bi ženski rešili življenje. Razkužilo, ki ga v bolnišnici uporabljajo že vrsto let, je samo za zunanjo uporabo, ženska pa ga je, iz zaenkrat neznanih vzrokov, popila.

Medalje izročili v Krminu

Izredna kvaliteta briških vin nagrajena na sejmu v Ljubljani

V mali dvorani krminskega mestnega gledališča so v četrtke zvečer podelili medalje in priznanja tistim vinogradnikom goriške in videmske pokrajine, ki so sodelovali na lanskem mednarodnem vinskem sejmu v Ljubljani. Med temi je tudi precej slovenskih kmetov z briškega območja. Skrb za to slovesnost sta prevzeli krminska občinska uprava in Briška gorska skupnost, o čemer sta spregovorila uvodoma odbornika za kmetijstvo Vittorina Guerra in predsednik BGS Hadrijan Corsi.

Na slovesnosti so govorili še predsednik ERSa Del Gobbo, predsednik deželnega centra za razvoj vinograd-

ništva Pittaro, in generalni ravnatelj Gospodarskega razstavišča v Ljubljani inž. Florijan Regovec. Vsi so v svojih govorih poudarili velik pomen, ki ga imajo za naše vinogradnike taki mednarodni sejmi. Visoka priznanja, ki jih našim vinogradnikom deli mednarodna žirija so priznanje za kvaliteto. Sodelovanje naših vinogradnikov na tem sejmu pa istočasno kaže, da so odnosi med Italijo in Jugoslavijo zelo dobri. Na letošnjem sejmu, ko bodo praznovali njegovo tridesetletnico, bodo posvetili en dan Italiji in še posebej tukajšnjim vinogradnikom, je dejal generalni ravnatelj Regovec. Tridesetletnica sejma sovpada z zares

dobro vinsko letino v vsej Evropi, zato bodo brez dvoma na njem razstavljena vina zelo kvalitetna.

Za veliko udeležbo tukajšnjih vinogradnikov na ljubljanskem sejmu se je treba zahvaliti enologinji Vandi Gradnik, ki je tudi član mednarodne žirije, da je propagirala udeležbo na sejmu. Na njem je bilo lani 28 vinogradnikov oziroma kmečkih podjetij iz goriške in videmske pokrajine. Med temi precej Slovencev. Slovenci so dobili kar tri od šestih velikih zlatih kolajn. Dobili so jih Stanislav Keber iz Krmina za traminec, Stanislav Mavrič iz Krmina za sivi pinot, Silvan Primožič z Oslavja za sauvignon, ter še Silvano Jerman iz Fare za tokaj, Luigi Valle iz Buttria za merlot in Volpe Pasini iz Togliara za renski rizling. Tukajšnji vinogradniki pa so dobili še 16 zlatih, cel kup srebrnih medalj in tudi kako diplomu (te dobijo vsi, ki gredo na sejem, pa čeprav ne dobijo nagrade).

Na večeru je bilo poudarjeno, da je komercialna bodočnost naših vin le v stalnem izboljšanju kvalitete. Včeraj so si ravnatelj ljubljanskega sejma in njegovi sodelavci ogledali nekatera kmetijska posestva v Brdih. (mw)

Razna obvestila

ZSKD obvešča članice, da 31. t.m. poteče rok za predložitev prošnje za denarne prispevke, ki jih daje pokrajinska uprava za kulturno dejavnost.

SPD Gorica obvešča člane, da je le še nekaj prostih mest za planinski ples, ki bo v soboto, 4. februarja. Po hitite z vpisom!

Kino

Gorica

VERDI 17.30—22.00 »Il tassinaro«.
VITTORIA 17.30—22.00 »Super porno action«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO 17.30—22.00 »Fantozzi subisce ancora«.

Tržič

EXCELSIOR 18.00—22.00 »La chiave«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
PRINCIPE 18.00—22.00 »Bad boys«.
COMUNALE 18.00—22.00 »Una gita scolastica«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 »Resnične zgodbe«, 8. del.
ob 22.00 »Metuljeva mreža«.
SVOBODA Zaprto.
DESKLE 19.30 »Na zapadu nič novega«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
»Občinska lekarna«, Ul. San Michele, tel. 85136.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
»Centrale«, Trg republike, tel. 72341.

POGREBI

Ob 9.30 Ettore Ster'e iz splošne bolnišnice; ob 11. uri Giuseppe Bandelli iz splošne bolnišnice.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

v sodelovanju z
Zvezo slovenskih kulturnih društev in Zvezo slovenske katoliške prosvete

V KULTURNEM DOMU v Gorici

Edward Albee

GOSPA IZ DUBUQUA

Režija: DUŠAN MLAKAR

JUTRI, 29. januarja, ob 16. uri

ABONMA RED A

v ponedeljek, 30. jan., ob 20.30

ABONMA RED B

v torek, 31. januarja, ob 20.30

ABONMA RED C

Na ponedeljkovo predstavo bodo vozili avtobusi po običajnem voznem redu.

la Rosa

... te poroči

EKSKLUZIVNI SLAVNOSTNI MODELI ZANJO, ZANJ IN ZA SVATE BONBONIERE - VABILA

34077 RONKE
RONCHI DEI LEGIONARI
GORICA
Ul. S. Lorenzo 46 int.

Pogovor s koreografino Ksenijo Hribar

Telesna izraznost v gledališču

NEVA LUKEŠ

Vsi tisti, ki so že videli novo delo našega tržaškega gledališča »Vsem galjotom vile v vamp«, že vedo, kdo je Ksenija Hribar. Njeno ime je zapisano na plakatih, v gledališkem listu, njen delež pri izpeljavi predstave pa je tudi tako opazen, da ga ni mogel nihče prevzeti.

Sama sem koreografijo, Ksenijo Hribar spoznala prej na delu in šele potem osebno. Prišla sem — to je bilo še pred premiero, v gledališče in povprašala po igralcih. »V gornjem baru so in telovadijo,« je bil odgovor. Telovadijo?!

Pa sem pokukala skozi vrata in jih videla, kako so resnično telovadili. Aha — aerobika, sem si rekla. Tudi naši gledališniki gredo naprej s časom in skrbijo za svojo linijo. Pa ni bilo čisto tako. Morda je ta telovadba res pomagala tudi njihovi liniji in kondiciji, toda v glavnem je šlo tokrat za nekakšne razgibalne vaje, ki so bile potrebne, da so se igralci tudi telesno pripravili na svojo vlogo,

ki je v tem primeru zahtevala, da so bili na odru, kot mi je Ksenija sama obrazložila »ves čas tudi telesno prisotni«.

Koreografija v tej predstavi me je tako zanimala, osvojila, da sem se s Ksenijo dogovorila za razgovor. Bil je kratek, pol ure pred začetkom premiere, a vendarle dovolj dolg, da sem izvedela od nje vsaj nekaj podatkov o njenem delu v Trstu, o pomenu koreografije pri postavljanju dramskih del, o načinu usmerjanja igralca tudi v tak način igranja.

Začela je delati mi je povedala kot plesalka v ljubljanskem opernem gledališču. Od tu jo je pot zanesla v London, kjer je bila kar 15 let članica neke sodobne plesne skupine.

»Morda bi bila še tam,« mi je povedala, »da me ni režiser Dušan Jovanovič povabil, da sodelujem kot koreografka v predstavi "Sen zelenjavne noči".«

Vpr.: In vam je ta koreografija uspela?

Odg.: »Lahko rečem, da mi je, saj sem prejela dipolmo na Boršnikovem srečanju.«

Vpr.: To pa je bil zelo vzpodbuden začetek. Potem ste se odločili, da ostanele in ste vztrajali?

Odg.: »Res je. Moram povedati, da sem opravila tudi akademski študij gledališča in sem sedaj koreograf v svobodnem poklicu.«

Vpr.: To pomeni, da delate tam, kjer vas povabijo?

Odg.: »Tako je. Sodelovala sem že pri okrog 40 predstavah in sem delala tako rekoč že z vsemi slovensimi režiserji.«

Vpr.: In s katerim ste najboljše delali?

Odg.: »Najlažje delam, če se z režiserjem razumem in se ujameva v zamisli koncepta predstave. Delala sem tudi z mladimi režiserji in moram reči, da je bilo delo z njimi bolj "ležerno".«

Vpr.: In kako ste prišli v Trst?

Odg.: »Poklical me je režiser Jože Babič. Tu smo se, skupno s kostumografko Anjo Dolenčev, domenili za stilizacijo predstave, za neke, kako bi rekla, žive slike v samem poteku igre. Morda je bilo premalo časa za vse, kar sem želela ustvariti, toda igralci so bili pridni, vestni, prizna-

devni. Izbrala sem gibe in geste, ki so bili najbolj primerni, potem pa sem jim pustila, da sami izbirajo, kako se bodo na odru gibali. In s tem mi gibi so potem izražali žalost, trpljenje, gorje, grozo, muke in upor, kot pač je to igra zahtevala.«

Vpr.: Ste s svojim delom tukaj zadovoljni?

Odg.: »Nikdar ni človek z vsem zadovoljen. Lahko pa rečem, da so se vsi potrudili. In tu bi želela še posebej pohvaliti igralco Miro Sardočev, ki mi je veliko pomagala, kot tudi Franka Korošca, ki je sicer rekviziter in inšpicient, ki pa se je ves čas trudil, da bi mi bil v pomoč. Moram reči, da so se vsi potrudili in da sem se z vsemi dobro ujela.«

Vpr.: Kaj pa sedaj?

Odg.: »Še nič ne vem. Kamor me bodo poklicali, tja bom rađe volje šla. Ko človek stopi na gledališki oder, ne more več brez njega. Kot okužen je od gledališča. Danes so številna dramska dela opremljena tudi s koreografijo in tako mi dela zaenkrat ne manjka, kot ga ne zmanjka tudi ostalim koreografom.«

Janko Kos:

Marksizem in problemi literarnega vrednotenja

V zbirki Tokovi, ki jo izdaja založba Mladinska knjiga in ki je namenjena izdajanju sodobne marksistično filozofske literature, je izšla nova knjiga, ki bo gotovo vzbudila zanimanje med literarnimi ustvarjalci, literarnimi zgodovinarji in tistimi, ki se ukvarjajo s teoretičnimi problemi umetniškega ustvarjanja. Gre za razpravo profesorja dr. Janka Kosa »Marksizem in problemi literarnega vrednotenja«, ki je bila prvokrat objavljena v reviji Sodobnost leta 1978, nastala pa je na podlagi predavanj, ki jih je na to temo imel Janko Kos na oddelku za primerjalno književnost in literarno teorijo filozofske fakultete v Ljubljani. Razprava je bila objavljena tudi v srbohrvaškem prevodu v beograjski reviji književnost, zdaj pa prihaja na knjižni trg v knjižni obliki, ki bo dala spisu trajnejšo vrednost. Janko Kos se v tej svoji razpravi široko loteva tematike vrednotenja literarnih umetnin s stališča marksizma. Zato po uvodnih poglavjih obravnava teorije o vrednotenju literarnih del, tako klasične teorije, tiste iz časa med obema vojnama, kot tudi povojne teorije. Posebej obravnava problematiko neomarksističnega vrednotenja literarnih umetnin in kritiko dosedanjih teorij. (Sl. Ru.)

Jorge Amado nagrajen v žganjarni v Percotu

MARKO WALTRITSCH

Ko so takoj po vojni lastniki velikega industrijskega koncerna Pirelli dali znanemu arhitektu nalogo, naj jim zgradi lepo palačo sredi Milana, je marsikdo med delničarji te velike družbe, ki je bila znana, da je dvakrat obrnila vsak denar, predno ga je uporabila, godrnjal, češ kaj nam bo treba plačevati toliko denarja znanemu arhitektu. Najbrž se godrnjanje ni poglelo, ko je sredi tega velenja severne Italije, simbola italijanskega gospodarskega razcveta, zrasel lep nebotičnik, ki je dobil ime »Grattaciolo

Pirelli«, in ki so ga kot takega nazivali v vseh spisah kjerkoli po svetu. Nebotičnik Pirelli je postal eden izmed simbolov Milana, prav nič manj pomemben kot znani Duomo, vidimo ga na vseh razglednicah. Deset let po gradnji tega nebotičnika so upravitelji podjetja Pirelli lahko povedali delničarjem, da se je takrat, v gradnjo nebotičnika vloženih sedem milijard lir, bogato obrestovalo. Ime »Pirelli« mišljen je bil tu nebotičnik, je bilo tolikokrat omenjeno v tisku, od dnevnega do specializiranega, v vsem svetu, da bi bila morala tovarna plačati že v prvih desetih letih petkrat toliko, če bi hotela imeti takšno reklamo.

Najbrž so se s podobnimi vprašanji ubadali v furlanski žganjarni Nonino v Percotu blizu Vidma. Bila je to ena tolikih žganjarn v Furlaniji s staro tradicijo in zvesto klientelo, še zlasti v vsej deželi. Pa so se v začetku sedemdesetih let odločili, da nadaljujejo z delom, vendar pa s čisto novimi prijemi. Najprej so se odločili, da bodo pridelovali žganje tudi iz tropin posebnih sort vina, še posebej takih, ki so počasi izginjale. Tako so sklenili, da bodo skrbno izbirali tropine, ne bodo jih vrgli na kup, kot so sami najbrž delali prej in kot so delali oziroma delajo v večini podobnih podjetij. »Odločili so se tudi, da opustijo tradicionalno steklenico in na pomoč jim je priskočil oblikovalec, ki je dal napraviti stekleničke, ki so nam vseč tudi kot okrasni predmet.

Kako pa reklamizirati svoje izdelke mimo že ustaljenih kanalov? Gianola Nonino, žena lastnika Benita, je po spoznanju z nekaterimi umetniki in častilci dobrih jedač in pijač ter na svetu prijateljev sklenila razpisati literarno nagrado.

Ta je letos doživela že deseto izvedbo. V prvih letih je bila nagrada omejena na deželno območje, lahko bi rekli na samo Furlanijo. Dobili so jo pisatelji, časnikarji, filmarji, posebno priznanje pa so dobili tudi vinogradniki oziroma kmetijska posestva, ki so ovrednotila trte s sortami grozdja, ki so potem služila za pridelavo posebnega žganja.

Kmalu pa je literarna nagrada dobila večje razsežnosti. V žirijo je prišel znani italijanski pisatelj Mario Soldati. Z nagrado so hoteli dati priznanje vsem tistim, ki v svojih lite-

rarnih delih ali dokumentarnih ali strokovnih spisih hočejo ovrednotiti kmečko realnost.

Od prvih nagrad za članke v raznih revijah smo prišli na nagrade priznanim italijanskim pisateljem ter drugim ustvarjalcem. Nagrajen je bil leta 1978 režiser Ermanno Olmi za film »L'albero degli zoccoli«, nagrajen je bil časnikar Enzo Golino za serijo člankov o kmetijstvu v milanskem »Il Corriere della Sera«, nagrajena je bila pisateljica Gina Marpilero za knjigo »Essere di paese«. Posebno nagrado je dobil tudi časnikar E. Ballone za knjigo »L'altro Piemonte«, v kateri je opisal realnost jezikovnih manjšin v tej italijanski deželi.

Predlanski je nagrado dobil pisatelj Mario Righi Stern, lani pa Leonardo Sciascia.

Nagrada »nonino« je dobivala in dobiva širše razsežnosti. Letos, ob desetletnici, je poleg nagrade italijanskemu piscu bila podeljena tudi prva mednarodna nagrada in sicer svetovno znanemu brazilskemu pisatelju Jorgeju Amadu. Nagrado je Jorge Amado dobil za svojo literarno produkcijo, v kateri je opisal revne razmere, v katerih živi podeželsko prebivalstvo severnih predelov Brazilije, njegova prizadevanja za socialno pravico in za boljše življenje. Nagrado za najboljšo italijansko delo pa je dobil Piero Camporesi, docent italijanske literature na univerzi v Bologni, sicer znan pisec del s podeželsko tematiko. Posebej so nagradili še Feliceja Bassanija, ki je napisal nekaj knjig o dialektih severne Italije. Zavzema se, da bi jih ohranili in učili tudi v šolah.

Nagrado so podelili v soboto. Kot po navadi, kar v žganjarni v Percotu. Goste, ki so prišli iz vse Italije, so najprej pogostili kar pod halo, kamor prinašajo kmetje tropine in kjer so kotli za žganje dobre pijače. Za pojedino je poskrbel lastnik znane restavracije »Roma« v Tolmeču, ki je ponujal »frico e salame«, »muset e polente rustide«, »frítae«, »assasake«, »persut in croste«: samo tipične karnijske jedi. Gostje so si potem seveda ogledali kako poteka proces žganja pijače. Potem pa je v tovarniški hali, ob obloženih mizah, sledila svečanost nagrajevanja. Govorili so Gianola Nonino, Mario Soldati, Piero Camporesi, Jorge Amado, napovedovala je Enza Sampò. Prisotnih je bilo nekaj sto gostov, ki se niso prav nič pritoževali nad dejstvom, da so bile mize z dobro jedjo in pijačo postavljene kar sredi ob stenah uskladiščenih zabojev s tisoči stekleničk. Dodamo lahko za zaključek, ne da bi naštevati še vrste drugih karnijskih jedač, da se bralcu ne bodo cedile slane, da so ponujali gostom tri sorte vina, med temi tudi rebulo nam vsem dobro znanega Jožka Gravnerja z Oslavja.

Zaključujem z v začetku tega članka izrečeno mislijo. Reklamo si podjetniki lahko delajo na najrazličnejši način. Tudi z literarnimi nagradami. V italijanskem svetu umetnosti in industrije ni to sicer nič novega, saj vsi dobro poznamo literarno nagrado »stregas«. Gianola Nonino je šla na tako pot. Nekaj desetih milijonov, ki jih porabi vsako leto za nagrade pisateljem in gostijo nekaj sto ljudi se ji bogato obrestuje.

V sredi pisatelj Jorge Amado

TONE SVETINA

Med nebom in peklom

50.

Peter je na zadnjem večeru Bečanove gostilne razigrano nategoval harmoniko. Igral je valčke, polke in domoljubne pesmi. Proslavljali so pomlad, ki je prihajala na krilih toplega vetra, ko jih je zemlja čakala kot žena, da jo preorjejo in posejejo. Čakali so jih sončni dnevi, vsak dan nove slike, barve in vonji cvetočih trav. Le kdo bi jim mogel vzeti veselje do življenja?

Naslednji dan sta Bečan in Karlo že navsezgodaj, še preden je sonce presvetlilo planjave, odšla preorat njive. Od vseh poljskih del je Karlo — kakor oče — najraje oral in potem sejati. Setev je bila pri hribovcih posvečeno opravilo.

Karlo je bil širokopleč in močan v nogah. Kožo na rokah so mu napenjali svežnji mišic. Ko je zagrabil plug, je ralo močno zadržal v zemljo. Oral je globoko, čeprav je bila zemlja težka in peščena. Užival je, ko se je razrahljana prst vzdigovala in sesipala.

Ko ga je oče poprosil, da bi še njemu malo popustil plug, je rekel:

»Oče, pustite ga meni, še nekaj njiv naj zorjem... saj se tako in tako ve, kaj bo...«

Zaradi vojne v Etiopiji so Italijani grozili, da bodo vpoklicali tudi sinove hranitelje. Ker pa ni bilo nikomur do tega, da bi umrl kje v vroči Afriki, bodisi od krogle ali od kopja, nataktnjen na kol ali privezan

na mravljišče, ali za kakšno tropsko boleznijo, so se fantje pripravljali na pobeg. Osojnik je obljubil Karlu, da jih bo peljal čez mejo. Karlo ga je včasih obiskal in poslušal njegove pohujšljive, bogokletne nauke...

II.

Pomlad je obdarila Bečanove s hčerkico Vero, staro mater pa je položila v posteljo. Ženica je povedala, da se slabo počuti in da je prišel njen čas, ko bo umrla. Čeprav je bila pozimi še dokaj živahna in zdrava, saj je bila še vsak dan na nogah, pa tudi kakšno delo je opravila v gospodinjstvu in se kot vedno ukvarjala z otroki, se ji je hrana nenadoma uprla. Zato je vidno hiral.

Babica Marija je pomagala vzgajati vse otroke. K njej so se zatekali po potuho, kadar se je oče Bečan razjezil in opletal s pasom. Najraje pa je imela Karla, prvorojenčka, Bečanovega sina, ker je bil podoben dedu in njej, in tudi zato, ker mu je bilo namenjeno, da bo nadaljeval rodovino.

Pepa je skrbno ravnala s staro. Dala ji je vse, kar si je zaželela, toda žena je hotela umreti. Tudi Bečanka je verjela, da človek, ki si resnično želi smrti, kmalu umre.

Mati je bila v duhu že v onstranstvu. Sprehajala se je po prostranih krajinah, se srečevala s sanjskimi bitji in govorila sama s sabo. Nekaj dni je nepremično strmela v beli strop izbe, če pa je posijalo sonce, se je njen pogled lovil v svetlobi, razliti po razgrinjalih.

Imela je eno samo željo: da bi videla Franeta, ki je služil vojsko in je s pismom sporočil, da pride na dopust. Frane je bil kakor bilka, ki jo je še držala pri življenju.

Čeprav mati ni bolehal in ni tarnala, da jo kaj bolj, je njeno usihanje Bečana globoko presunilo.

Ves mehak in žalosten je bil, kot ranljiv rak brez oklepa in razdražen. Žena se ga je bala ogovoriti. Tudi ona je trpela. Dva sinova pred begom, mati na smrtni postelji, ona z majhnimi otroki... in še Italijani z grožnjami, kako bodo kaznovali starše ubežnikov...

Tako je pomlad zavijala Bečanovo zemljo v bujno rast in cvetje, hišo pa v žalost.

Prišel je Frane, mlad, korenjaški, z bujnimi, skodranimi lasmi in materinim pogledom. Več kot leto dni je preživel v vojski na jugu Italije. Tako si je želel doma, da je napravil vse, kar so zahtevali od njega, kajti samo vzoren vojak je lahko dobil dopust, vse nedisciplinirane pa so pošiljali v kazenske bataljone.

Ko so stari materi Mariji povedali, da je Frane prišel, in ko ga je zagledala ob postelji, se je blazeno nasmehnila in rekla, da bo zdaj lahko umrla. Moral je stopiti k njej. S shujšanimi rokami, v katerih je bilo čuti hlad koščenih prstov, mu je krčevito stisnila dlan. Rada bi mu bila še nekaj povedala, pa ni mogla.

Popoldne je prišel župnik Sirk in dal ženo v sveto olje. Ko je opravil obred, se je pri postelji umirajoče zbrala vsa družina: oče Frane, mati Pepa in vseh enajst otrok.

Stara mati se je rahlo osvestila. Odprla je oči in se skušala nasmehniti. Dvignila je roko, kot da jih blagoslovlja in se od njih poslavlja. Okoli nje so gorele sveče, v kotu je molil župnik in vsa družina je molila za njim. Župniku so po licih drsele solze. Zunaj je počasi ugašal dan, v tišini je bilo slišati petje ptic, rob svetlobe se je počasi umikal.

Materi se je zdela, da gre nekam proti prosonim modrinam za obrobjem njiv. Nekam za spevom, ki ni imel melodije, proti ožarjenemu naročju neba, ki jo bo sprejel vase...

Za svetovni pokal

Danes moški in ženski smuk

MEGEVE — Zaradi obilnega sneženja in megle so morali včerajšnji ženski smuk v Megevu prekiniti, potem ko se je po progi spustilo že devetnajst tekmovalk. Najboljši čas je do prekinitve dosegla Zahodna Nemka Irene Epple pred Švicarko Ehratovo in Kanadčanko Grahmovo. Žirija je zatem sklenila, da bodo tekmo izpeljali danes, zato pa so veslalom v Saint Gervaisu prenesli na jutri.

Danes se bodo pomerili tudi moški, prav tako v smuku, in sicer v Garmisch Partenkirchnu. Proga v Garmischu je povsem poledenela, tako da je prišlo tudi do nekaterih padcev, vendar brez posledic. Najboljši čas na poskusnih voznjah je imel Švicar Peter Mueller, med Italijani pa se je izkazal Sbardellotto (sedmi čas), Alberto Ghidoni je bil enajsti, Mair pa šestnajsti.

Smuk bo veljal za kombinacijo skupno z jutrišnjim superveleslalomom.

Na rallyju Montecarlo

Röhrlu (audi) končna zmaga

MONTECARLO — Zaradi zasneženih cest je bilo že pred samim startom letošnjega rallyja Montecarlo jasno, da so avtomobili audi s pogonom na vsa štiri kolesa tokrat nepremagljivi. Prve vožnje so to takoj pokazale, končna lestvica pa še potrdila: na prvih treh mestih so namreč vozila zahodnonemške avtomobilske hiše, na četrto mesto se je uvrstila francoska posadka z renaultom, šele peta pa je lancia. Premoč audija dokazuje tudi to, da so se uveljavili na 24 posebnih voznjah, le dve pa sta šli lancii.

Za letošnjega zmagovalca Röhrla je to že četrti uspeh na rallyju Montecarlo, zanimivo pa je, da je vsakokrat slavil z drugačnim vozilom: leta 1980 s fiat 131 abarth, leta 1981 z oplom, lani pa z lancio. Pred njim sta le dva pilota štirikrat zmagala v Montecarlo, vendar sta vozila za isto avtomobilsko hišo: to sta Francoz Jean Treboux (1934, 1939, 1949 in 1951) ter Italijan Sandro Munari (1972, 1975, 1976 in 1977).

KONČNA LESTVICA
1. Röhl - Geistdorfer (ZRN - audi quattro) 8.52'29"; 2. Blomquist - Cederberg (Šve. - audi quattro) po 1'13"; 3. Mikkola - Hertz (Fin. - audi quattro) 12'40"; 4. Therier - Vial (Fr. - renault 5 turbo) 24'24"; 5. Bettiga - Perissinot (It. - lancia) 29'12"; 6. Biasion - Siviero (It. - lancia) 37'20"; 7. Darniche - Mahe (Fr. - audi quattro 80) 40'10"; 8. Alen - Kivimäki (Fin. - lancia) 43'36"; 9. Grundel (Šve.) - Diekmann (ZRN) (golf GTI 18) 52'24"; 10. Salonen - Harjanne (Fin. - nissan 240 RS) 54 min. 24".

● FRANCESCO MOSER, novi svetovni rekorder v enourni vožnji, se je včeraj vrnil iz Mehike. Ob svojem prihodu je izjavil, da 1. februarja ne bo šel v Pariz, kjer naj bi poskusil postaviti svetovni rekord na pokritem dirkališču. Udeležil pa se bo šestdnevne dirke v Parizu, ki se prične 3. februarja.

Ob koncu 1. dela B lige

Buffoni: Cilj Triestine ostaja sredina lestvice

Končal se je prvi del drugoligaškega prvenstva, v katerem nastopa letos kot novinec Triestina. Z odličnim finišem v tem delu prvenstva (šest pozitivnih rezultatov s tremi zaporednimi zmagami) se je tržaška enajsterica povzpela na sedmo mesto na lestvici z devetnajstimi točkami, kar pomeni, da je v povprečju zbrala na vsaki tekmi točko.

Za mnenje o dosedanjem poteku prvenstva smo vprašali trenerja tržaškega drugoligaša Adriana Buffonija.

»Kaj bi lahko povedali o dosedanjih nastopih Triestine?«

»Po mojem mnenju je obračun prvega dela prvenstva za Triestino povsem pozitiven. Res je, da smo začeli zelo negotovo, tako da je bil po devetih tekmah naš položaj na lestvici zelo težak. V zadnjih devetih tekmah smo zbrali več točk kot katerikoli drugo moštvo v ligi (13 op. ur.) in se povzpeli na lestvici, kar nam dovoljuje, da zremo na drugi del prvenstva s precejšnjim optimizmom.«

»Kateri so po vašem mnenju vzroki za slab začetek?«

»Razlogov je več, saj je na slabe rezultate v prvih kolih vplivalo več dejavnikov. Ravno zato bi bilo težko dobiti pravi odgovor. Vsekakor mi slimo, da je nekaterim rezultatom botrovala tudi smola, ki smo jo imeli na nekaterih tekmah. To je v prvi vrsti vplivalo na vzdušje v moštvi. Tako smo izgubili štiri ali pet točk, s katerimi bi bili sedaj celo med ekipami, ki se borijo za napredovanje. Glede na začetne programe društva, bi bil to ogromen dosežek, saj ni v programu, da bi se potegovali za prestop v A ligo. Vsaj za letos ne...«

»Kako pa ocenjujete prvenstvo naploho? Vas je kaka ekipa presenetila, v pozitivnem in negativnem smislu?«

»Moram reči, da sem nekoliko razočaran nad tem prvenstvom, ki je sicer zelo težavno, a na nizki kakovostni ravni. Pri tem je najbolj opazno dejstvo, da letos ni take ekipe, ki bi se tudi s tehničnega vidika povzpela nad ostale, kot sta bila lani Milan in Lazio. Tako smo lahko gladko premagali obe ekipi, ki sta trenutno na prvem mestu lestvice in bi morali na položaj obdržati do konca — Como in

Cremonese. Zato moram sklepati, da je prvenstvo zelo izenačeno, toda v smeri nizkega tehničnega nivoja.

Glede posameznih ekip pa ne bi govoril o kakem posebnem presenečenju v pozitivnem smislu. Cremonese in Como igrata po pričakovanju. Možno je bilo tudi predvideti odličen začetek Arezza in Campobassa, ki pa se sedaj postopoma bližata mestu, ki je v njenem dometu. Edina, ki je pokazala nekaj več od tega, kar sem pričakoval je mogoče Atalanta.

Med ekipe, ki so me razočarale, pa bi v prvi vrsti seveda postavil Catanzaro, a tudi Ceseno in Cagliari. Lani so izpadle iz A lige in je bilo torej pričakovati, da se bodo borile za takojšnji povratek med prvoliške. Kot zgleđa, pa edino Cesena lahko ima še kanček upanja, da bi dosegla ta cilj, Cagliari je že odrezan iz boja za prva tri mesta, Catanzaro pa ima bolj malo možnosti, da se reši pred izpadom.«

»Po kvalitetni igri, ki smo ji bili priča v tekmih s Comom, se mnogi sprašujejo, kaj bo lahko dosegla Triestina v nadaljevanju prvenstva. Optimisti celo govorijo o možnosti, da bi se aktivno vključila v boj za napredovanje. Kaj menite o možnostih tržaške enajsterice?«

»Kot najmanj bomo dosegli isto število točk kot v prvem delu prvenstva. Po mojih predvidevanjih pa bi morali zbrati 22 ali 23 točk, kar bi nam dovoljevalo, da si brez večjega naprežanja v sklepnem delu prvenstva, ko bo zelo »vroče«, predčasno zagotovimo obstanek v ligi. Če bi se moja predvidevanja uresničila, bi se z 41 ali 42 točkami uvrstili tik za ekipami, ki bodo napredovale, to je tisto peto ali šesto mesto na lestvici, ki je edini cilj Triestine v tem prvenstvu.« (Igor Pavletič)

Triestina-Olimpija

Tržaški drugoligaš bo izkoristil počitek v B ligi, ki bo 19. februarja, ter dan prej ob 15. uri na Grezaru odigral prijateljsko tekmo z ljubljansko Olimpijo, s katero se je zadnjič srečal marca lani.

Pred drevišnjo tekmo proti Delfinu

Optimizem v Jadranovih vrstah

Srečanje v tržaški športni palači se bo pričelo ob 20.30

Drevi se bo proti Jadranu predstavil na igrišče Delfino iz Pesara, ki je na predpredzadnjem mestu razpredelnice, kar pomeni, da nima več nobenih ambicij za uvrstitev med boljše. Zaradi svojega zaskrbljujočega stanja na lestvici pa bodo gostje verjetno dali vse od sebe, saj se zanje v bistvu že sedaj začena borba za obstanek v ligi. Zato smo prepričani, da ne bodo igralci Delfina tako poceni prodali svoje kože.

Jadranovci so med tednom odigrali dve prijateljski srečanja: s srbskim republiškim ligašem Borom in pa z Borom Radensko. Obe tekmi sta trenerju Žagarju služili kot pokazatelj forme jadranovcev, obenem pa sta bili priložnost, da se mlajši igralci izkažejo več kot običajno. Jadranovega centra Sandija Rauberja ta teden ni bilo na treningih zaradi ne-

prijetnih bolečin v hrbtu. Pozanimali smo se za njegovo zdravstveno stanje in še malo pokramljali o sedanjem položaju Jadrana.

»Res je, hrbet me je nekoliko mučil. Sedaj pa je vse v redu. Zdi se mi, da je počitek v tem primeru res pozitivno učinkoval, tako da se bom danes zanesljivo udeležil tekme.«

»Kaj pa ostali igralci?«

»Večjih težav ni. Vsi bodo gotovo prisotni. V dvomu je le nastop Gulica, ki je bil med tednom bolan.«

»V začetku prvenstva, ko je bil Danev večkrat odsoten zaradi vojaških obveznosti, si bil ti edini Jadranov center. Je sedaj boljše?«

»Nedvomno. Delež Daneva pri a-ši igri je velik, poleg tega pa sem osebo nekoliko razbremenjen, kar

mi omogoča mnogo bolj sproščeno igro.«

»Kaj bi povedali o Delfinu?«

»V bistvu ne bi o nasprotniku povedal nič novega. Njihovi glavni orožji sta hitra igra in dober skok, čeprav niso visoko moštvo. Boljših posameznikov nimajo, zato je potek drevišnje tekme odvisen izključno od našega nastopa. Danes smo neposredni favoriti in bomo to skušali potrditi na čim boljši način. Danes bomo tudi odigrali prvo iz serije treh domačih srečanj in upamo, da bomo slavili na današnji tekmi ter da bomo prišli do novih točk tudi v bodočih dvobojih s Servolano in z videmskim Abitarejem.«

Srečanje med Jadranom in Delfinom Pesaro bo drevi v tržaški športni palači s pričetkom ob 20.30.

(Cancia)

Popolno slavlje Italijanov na Piancavallu

PIANCAVALLO — Na včerajšnjem moškem FIS slalomu za »Edi Mobili Cup«, ki ga je na Piancavallu priredil »Sci Club 70« iz Trsta pod pokroviteljstvom dežele Furlanije - Julijske krajine, so italijanski tekmovalci želi popoln uspeh. Med prvo petnajsterico imajo kar 11 svojih predstavnikov, poleg tega pa so zmagali tudi v ekipni razvrstitvi pred Japonci in Američani. Lestvica posameznikov pa je naslednja: 1. Toetsch (It.) 2'32"65; 2. Holzer (It.) 2'33"69; 3. Merelli (It.) 2'34"04; 4. Kaiwa (Jap) 2'34"44; 5. Spampatti (It.) 2'34"65.

Pričakovan poraz Domove peterke

POM — DOM 76:65 (36:25)

DOM: Dornik 8, Nanut, Semolič 15, Kristančič 14, Prinčič 2. Orzan, Coretti 20, Hvalič 4, Čubej 2.

PON: Hvalič v 35. min., Prinčič v 38. min., Čubej v 39. min.

Domovci so ponovno zapustili igrišče praznih rok. Po zadnjem porazu s Casa del Carroziere so tokrat v anticipirani tekmi klonili tudi proti ekipi POM iz Tržica. Lahko bi rekli, da sta bila oba poraza pričakovana, saj obe ekipi zasedata prvo mesto na skupni lestvici. Naši so začeli tekmo izredno slabo, tako, da so domačini že v uvodnih minutah vodili z 12:2. Naj pri tem povemo, da so domovci v prvih petnajstih minutah dosegli le 12 točk.

V drugem delu so Hvaličevi varovanci zaigrali nekoliko bolje, tako da so se dve minuti pred koncem srečanja približali na tri točke. Nekaj zgrešenih metov in izgubljenih žog pa je dokončno pokopal vse upe Domove postave.

Danes

SOBOTA, 28. JANUARJA 1984

KOŠARKA

C-1 LIGA

20.30 v tržaški športni palači: Jadran - Delfino Pesaro.

MLADINCI

15.30 v Trstu, Ul. dello Scoglio: Scoglietto - Bor; 17.30 v Nabrežini: Sokol - Inter 1904.

KADETI

16.30 v Trstu, Vrdelska cesta 23: Libertas B - Bor.

NARAŠČAJNIKI

15.30 na Proseku: Kontovel - Scoglietto; 16.00 na stadionu »1. maj«: Bor - Santos.

DEČKI

16.30 na Opčinah: Polet - Santos; 17.30 na Proseku: Kontovel - Don Bosco.

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Trstu, Ul. Flavija: Libertas - Zarja.

ODBOJKA

MOŠKA C-2 LIGA

20.30 v Štandrežu: Olympia Terpin -

Domači šport

Il Sole Rangers; 20.30 v Terzu d'Aquileia: Vivil - Val Standrež.

ŽENSKA C-2 LIGA

20.30 v Fontanafreddi: Fontanafredda - Kontovel Electronic Shop.

MOŠKA D LIGA

20.30 v Trstu, na stadionu »1. maj«: Bor JIK Banka - Hotel S. Giusto; 20.30 v Repnu: Kras - Corridoni.

ŽENSKA D LIGA

18.00 v Trstu, na stadionu »1. maj«: Friulexport - OMA Olympic Trst.

1. MOŠKA DIVIZIJA

20.30 v Trstu, telovadnica šole Galilei: Radio Tetex - Bor; 18.00 v Ločniku: Lucinico - Val.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

17.00 v Nabrežini: Sokol - Club Altura.

DEČKI

17.30 v Gorici, Largo Culiat 2: Libertas - Olympia.

DEKLICE

15.30 v Tržicu, Ul. Rossini: Italcantieri - Sovodnje.

Jutri

NEDELJA, 29. JANUARJA 1984

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA

14.30 v Palmanovi: Palmanova - Vesna.

2. AMATERSKA LIGA

14.30 na Proseku: Primorje - CGS; 14.30 na Opčinah: Opicina - Kras.

3. AMATERSKA LIGA

14.30 na Padričah: Gaja - Poggio; 14.30 v Begliano: Begliano - Mladost; 14.30 v Štandrežu: Juventina - Brazzanese; 8.15 na Opčinah, Ul. Alpini: S. Andrea - Breg.

NARAŠČAJNIKI

8.30 v Trstu, pri Sv. Sergiju: S. Sergio - Breg; 9.00 v Trstu, Ul. Flavija: Olympia - Zarja.

NAJMLAJŠI

10.30 v Trebčah: Primorec - S. An-

V okviru utrjevanja vezi

Danes srečanje Primorec-Rudar

V okviru razvijanja medsebojnih stikov in sodelovanja ter širjenja vezi med pobratenimi društvi, bo na trebenskem igrišču danes ob 14.30 nogometna tekma med domačim Primorcem ter trboveljskim Rudarjem.

Počitek v 3. kolu 2. dela nogometnega prvenstva 3. amaterske lige bo tako ŠD Primorec izkoristil, da še globlje utrdi stike, ki že dolgo obstajajo na kulturnem področju med KD Primorec in KD Svoboda 2 iz Trbovelj, s športnim društvom Rudar. (M. K.)

● V MARSALI BO DREVI boksarsko srečanje za svetovni naslov v mušji kategoriji (WBA) med prvakom Santosom Laciarom (Argentina) in izizvalcem Juanom Herrero (Mehika).

● NEKA ARGENTINSKA PERONISTIČNA organizacija je zahtevala od komisije za šport pri argentinski po-

slanski zbornici, da uvede preiskavo v zvezi s finančnimi sredstvi, ki so jih potrosili za organizacijo »mundiala« leta 1978. Zgleda namreč, da si je tedaj marsikdo s tistim denarjem napolnil žepe.

Platinija obtožili

LYON — V zvezi s preiskavo o črnih fondih pri nogometnem klubu Saint Etienne, pri katerem je igral pred prihodom v Ita'ijo, so včeraj tudi Michela Platinija obtožili »prikriivanja izkoriščanja društvenih sredstev«. Skupno s Platinijem so istega prekrška že obtožili številne njegove bivše soigralce in trenerja. Platini pa je po zasliševanju izjavil časnika, da se bo vsa stvar verjetno kaj kmalu zaključila, probleme pa bodo imeli z davkarjo. Po nekaterih vesteh naj bi Platini priznal, da je pod roko prejel 800 tisoč frankov.

drea; 11.15 na Opčinah, Ul. Carsia: Roianese - Kras; 12.00 na Opčinah, Ul. Alpini: Opicina - Vesna; 13.30 v Trstu, pri Sv. Sergiju: S. Vito - Breg.

ODBOJKA

ŽENSKA D LIGA

11.30 v Trstu, Ul. Zandonai: Killjoy - Sloga; 9.30 v Štandrežu: Olympia Bertolini - Bancudine CUS.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

11.30 na Proseku: Kontovel Electronic Shop - Cortina Sport A; 9.00 v Štandrežu: Soča - Dom Agorest.

UNDER 15 ŽENSKE

10.30 v Ločniku: Lucinico - Olympia.

KOŠARKA

KADETI

10.30 v Dolini: Breg - Kontovel.

DEČKI

9.15 na stadionu »1. maj«: Bor - Riecreatori.

PROPAGANDA

11.30 v Trstu, Vrdelska cesta 23: Libertas - Bor.

KVALIFIKACIJE V CORDENONSU

Tudi igralci Krasa Doma ter Mladine

Danes in jutri bo v Cordenonsu na sporedu deželna faza kvalifikacij za državno namiznoteniško prvenstvo za vse mladinske kategorije in za tretjekategornike, tako v ekipni kot v posamični konkurenci in v igri dvojic. Tekmovanja se bo udeležila vsa masa namiznoteniških igralcev iz naše dežele, med katerimi bodo tudi predstavniki Doma, Krasa in Mladine. Da-ječ najštevilnejše zastopstvo bo imel Kras, ki je prijavil kar 7 ekip in skupno 31 igralcev oziroma igralcev. (B.S.)

DEŽELNI TURNIR CSI

Pavel Lippolis med boljšimi

Deželni turnirji CSI (Centro Sportivo Italiano) v namiznem tenisu, za ne-kvalificirane igralce odlična priložnost, da se pomerijo med sabo in tako preverijo doseženo stopnjo znanja.

Ti turnirji so zelo številno zastopani, in tudi na zadnjem, ki so ga priredili v Vidmu, je bilo kar 75 igralcev. Razvrščenih v običajne kategorije. Borovci so nastopili s svojimi mlajšimi predstavniki, ki letos nastopajo v ekipnem prvenstvu kot »Prešeren«. Med prvimi se je uvrstil Pavel Lippolis, ki je kar zadovoljil s prikazano igro, a je na koncu odpovedal predvsem zaradi neizkušnosti. Pohvaliti velja tudi nastop naše najmlajše igralka Lare Posege in perspektivne osnovnošolke Erike Drioli. Na običajni ravni so igrali Mitja Rustja ter Michel in Nataša Grbec.

Na koncu še pohvala organizatorjem za odlično izpeljan turnir in za izredno gostoljubnost, ki so jo izkazali našim igralcem in spremljevalcem.

SINOČI V SALEŽU

Občni zbor ŠK Kras

V Saležu je bil sinoči 20. redni občni zbor ŠK Kras, na katerem so podali pregled opravljenega dela in začrtali smernice bodočega delovanja. O občnem zboru bomo obširneje še poročali.

Naročnina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir. - V SFRJ številka 15.000 din, naročnina za zasebne mesečno 180.000, letno 1.800.000 din, za organizacije in podjetja mesečno 250.000, letno 2.500.000 din

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Ziro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 23 mm) 39.000. Finančni in legalni oglaš 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 550 lir beseda. Ob praznikih: povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.

primorski dnevnik

28. januarja 1984

TRST U. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD Stretto De Rubens 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Tudi na Portugalskem liberalizacija splava

Zakon so odobrili po daljši razpravi - Tudi nekaj omejitev

LIZBONA — Po celonočni neprekinjeni razpravi je portugalski parlament včeraj zjutraj izglasoval in odobril socialistični predlog za liberalizacijo splava (terapevtskega, evgeničnega in etičnega). Za splav so gla-

sovali socialisti in komunisti, proti pa socialdemokrati in demokristjani.

Z odobritvijo tega ukrepa se sedaj postavlja v ospredje problem, kako se bo ohranila koalicija med socialisti in socialdemokrati, vendar bo to vprašanje v razpravi v prihodnjih dneh. Sedaj je pomembno to, da je splav »uraden«, čeprav je v preambuli zakona izrecno rečeno, da je »splav vedno zlo«. Skratka, bo dovoljen v primerih, ko gre za vprašanje življenja matere in novorojenčka, ko bi porod povzročil materi hude poškodbe, ko bi se otrok rodil z velikimi deformacijami in v primerih spolnega nasilja nad žensko. V bistvu pa je zakon obrnjen proti »skrivnemu splavu« in proti nečloveškemu pogojem, v katerih je le-ta opravljen.

Odlok za splav bosta morala podpisati dva zdravnika in ženska bo lahko splavila samo v prvih dvanajstih tednih nosečnosti. Z včerajšnjim ukrepom je Portugalska izstopila iz vse redkejške družbe držav, v katerih je splav prepovedan. Prepovedan pa je samo še v Belgiji in na Irskem, medtem ko je na primer v Avstriji, Franciji, Danski, Švedski in ZRN tako »odprt«, da je zanj dovolj samo prošnja ženske.

Rop pri Vareseju

VARESE — Šest oboroženih roparjev je včeraj zjutraj ob 5. uri napadlo blindiran kombi za prevoz denarja in dragocenosti. Banditi so stopili v akcijo, ko se je kombi ustavil pred neko banko v Gazzadi Schianno, da bi »raztovoril« denar. Onespособili so vse tri stražnike in vso vrednost naložili v svoj avtomobil, še prej pa enkrat ustrelili, da bi stražnike še bolj prestrašili.

Izkupiček tega novega roparskega »podviga« naj bi le za malenkost presegel 100 milijonov lir.

Nenavaden obisk v Berlinu

V nemško vele mesto Berlin je prišla na obisk krava, ki si je postavila bivališče kar na mestni ulici. S svojim velikim zvoncec hoče opozoriti zahodnonemško vlado, naj ne zanemarja agrarne politike... (Telefoto AP)

Varnost človeka in okolja važnejša kot produktivnost

TURIN — Iz italijanskih tovarn in obrtnih delavnic odteka vsako leto 600 milijonov litrov vode s 25 tisoč tonami posebnih odpadkov: olj in drugih tekočin, ki jih uporabljajo tako za mazanje strojev kot za hlajenje kovin, ki jih obdelujejo. To je bil za poprečnega poslušalca morda najbolj zanimiv podatek s simpozija o uporabi maziv in hladilnih tekočin v industriji in na katerem so razčlenili vrsto aspektov: od prispevka teh snovi k višji storilnosti do njihovega vpliva na okolje in človeka.

Osrednja ugotovitev je bila, da sta sicer storilnost in kompetitivnost mehanike industrije zelo važna dejavnika še zlasti ob sedanjem stanju italijanskega gospodarstva, vendar oba aspekta gre podrediti varnosti delavca in zaščiti okolja, ki sta v prioritetni lestvici na prvem mestu. Prav zaradi tega so na srečanju obrazložili vrsto metod, ki naj bi prispevale k reševanju doslej prezrtih problemov. Jasno je namreč, da ob naraščanju proizvodnje narašča tudi količina odpadkov, ki jih ne moremo več, kot v preteklosti, enostavno izliti v reke ali jezera. Prav zato so izvedenci pripravili vrsto čistilnih naprav, ki čistijo vodo.

Kar zadeva varnost delavcev je bilo poudarjeno, da je treba proizvode prilagoditi evropski normativi, navedeni na konfekcije sestavine maziv in hladilnih tekočin ter navodila za uporabo, da je nevarnost za človeka čim manjša. Obenem pa je nujno tudi iskati manj škodljive proizvode in v tem pogledu je bil narejen pred nedavnim korak naprej s tekočinami živalskega ali rastlinskega izvora.

Tajske rožice

Pri nas se oblačimo v težke plašče, na Tajskem pa cvetijo rožice (Telefoto AP)

Prikazen v vili kentskih princev

LONDON — V vili kentskih princev, bratrancev britanske kraljice, se že vrsto let vsak 25. januar pojavlja nezahvalen gost, prikazen nekega kovača, ki ga je dal pred 300 leti obesiti prvi lastnik razkošne rezidence.

Prikazen, pravijo tisti, ki so se z njo spoznali, je sicer zelo simpatična, nikomur doslej ni storila nič žalega. Kentskim princem pa ni všeč, da bi kdo nepovabljen lahko svedobno kolovratil po njihovih dvoranh.

Kaj torej? Plavi par se je obrnil na dva znana izganjalca duhov, in sicer katoliškega patra Thomasa Curtisa in anglikanskega kanonika Rogerja Greya, ki sta na dan običajnega uteševanja prikazni obilno blagoslovila vse sobe starodavne rezidence.

Kovač se letos tako ni prikazal. Vprašanje pa je, ali ne bo kako drugače zagodel zakoncema, da bi se jima maščeval, ker sta se spravila nanj z žegnano vodo.

NDR izročila 77 jetnikov

BONN — Nov znak izboljšanja odnosov med obema Nemčijama. V sporočilu mednarodne zveze za človekove pravice iz Frankfurta je rečeno, da so vzhodnonemške oblasti osvobodile 77 političnih jetnikov in jih izročile ZR Nemčiji. Po teh podatkih naj bi jetnike najprej zbrali v zaporu v Karl Marx Stadt, nakar so jih v sredo prepeljali na Zahod.

Osvoboditev 77 jetnikov, med temi je tudi znani inženir Rolf Kulike, naj bi po mnenju dobro obveščenih krogov pomenila nov začetek pogajanj za posojilo milijarde mark NDR.

Spet veliko panike v moskovskem metroju

MOSKVA — Spet panika v moskovski podzemski železnici. V uri, ko je promet najhujši, je pred nekim vhodom na postajo »Komsomolskaja« izbruhnil silovit požar. Iz podzemskih rovov, kjer tečejo tračnice, je začel uhajati črn dim in ljudje, ki so na postaji čakali na prevoz, so takoj začeli govoriti, da gre za apokaliptično eksplozijo metroja.

Šlo pa je za mnogo manj, ugotavlja dnevnik »Sovjetskaja Rusija«. Zaradi kratkega stika se je vnel neki vodni rezervoar, ob njem pa še časopisni kiosk. Požar so gasilci ukrotili v nekaj minutah. Časopis piše, da je do ognja prišlo zaradi tega, ker nekateri distributerji osvežilnih pijač niso upoštevali ukrepov, da pod zemljo ne smejo nameščati svojih naprav.

To je bil že tretji incident na moskovski podzemski železnici v enem mesecu. Obakrat prej se je v podzemne tunele zaradi razpoke na neki cevi vliла voda, zaradi česar so morali promet za nekaj ur ustaviti.

Ciril Gale
Vladimir Herceg

Desperado Joaquin Murietta (5.)

Usoda kitajske vaze v Angliji

LONDON — Usoda kitajskih vaz je zares skrivnostna in čudna. Zgodilo se je v Angliji, da je porcelanasta kitajska vaza služila neki ženski kot podstavek za svetilko v sobi njenih otrok. Vazo je ženska podedovala od strica, ki jo je kupil pred 40 leti za 100 tisoč lir.

No, Angležinja se je zamislila, ko je podobno vazo videla na neki razstavi v Glasgowu. Dala jo je v oceno izvedencem, ki so ugotovili, da gre za pravo umetnino iz 14. stoletja, ki danes velja okrog 600 milijonov lir. Kitajska vaza bo sedaj kmalu na dražbi, anonimna žena bo obogatela, a kaj, ko ne bo imela več svojega podstavka...

Sonata za klavir in psa solista

OTTAWA — Vsaj enkrat bodo lahko najbolj strastni ljubitelji glasbe rekli solistu, da je pravi pes, ne da bi ga s tem užalili ali kritizirali njegov nastop. V kanadskem mestu Victoria bo namreč drevo svetovna praznovedba »Sonate za klavir in psa solista« 35-letnega ameriškega skladatelja Kirka Nurocka. Nurock bo častni gost simfoničnega orkestra mesta, z njim pa bo tudi njemu najbolj priljubljena pevka, 7-letna potepuška psica Tippy, ki je »zelo muzikalična in s čudnim glasom, polnim timbričnega bogastva«.

Nurock je za svojo skladbo zbral prav Tippy, potem ko je poslušal vokalne zmogljivosti kar tridesetih psov. Pravi, da je pevka sopran in bo prav gotovo osvojila svetovno občinstvo. Ne vemo, če bo res tako. Najbrž pa gre spet za novo ameriško potegavščino.

Kmalu prvi Anglež v vesolju

LONDON — Poveljnik Peter Longhurst, izvedenec za elektronske sisteme pri britanski kraljevi mornarici, bo prvi Anglež, ki se bo podal v vesolje. Longhurst, ki je star 40 let, se bo leta 1985 udeležil vesoljske misije s »Shuttle«, ki ima namen spustiti v zemeljsko orbito satelit za vojaške komunikacije »Skynet 4«.

Longhursta imajo v Angliji še od njegovega sedemnajstega leta starosti za genija elektronike in že več mesecev dela na področju »vojaških vesoljskih informacij«. Kaj ga še vse čaka...